

Perspectief voor kinderen

Uitwerking onderwijshuisvesting voor het basisonderwijs in Ommen

versie 28 oktober 2015

vastgesteld door Burgemeester en wethouders van Ommen .....

Inhoud

Voorwoord

Samenvatting

1 Inleiding

2 Beleidskader en ontwikkelingen

3 Leerlingenprognose

4 Doorrekening basisonderwijs Ommen

5 Kindplein west

6 Kindplein oost

7 Volgende stappen

Bijlagen:

- 1 Leerlingenprognose per 1-1-2015
- 2 Financiële doorrekening met 40 jarige tijdshorizon
- 3 Kindplein west, visie op samenwerking
- 4 Locatiestudie Kindplein west

Voorwoord

Aan de totstandkoming van deze notitie is in de periode augustus tot oktober 2015 op integrale wijze gewerkt door de diverse betrokken gemeentelijke disciplines. Nauw overleg heeft plaatsgehad op bestuurlijk niveau met betrokken externe partners. De schoolbesturen onderschrijven de inhoud van deze notitie. Deze uitwerking zet een aantal zaken op een rij en vraagt na besluitvorming van de gemeenteraad om vervolgstappen die nog moeten worden gezet.

Samenvatting

Op 2 juli 2015 heeft de raad van Ommen een besluit genomen waarin het college opdracht is gegeven om in het najaar 2015 bij de gemeentebegroting 2016 te komen met een uitwerking voor de onderwijshuisvesting voor het basisonderwijs onder een aantal voorwaarden. Deze notitie is de bedoelde uitwerking. De notitie is opgesteld vanuit een integrale aanpak met de diverse betrokken gemeentelijke disciplines.

Vanaf augustus is in een vijftal stuurgroepvergaderingen overlegd met de schoolbesturen van VGPO De Oosthoek, PCO Ommen en Stichting Openbaar Onderwijs Zwolle en regio. De besturen onderschrijven de inhoud van deze notitie.

Het vastgestelde beleidskader is uitgangspunt voor de te ontwikkelen plannen voor het basisonderwijs in Ommen. Gemeenten en schoolbesturen kunnen meer bereiken als zij vanuit een gezamenlijke opdracht de ambities en uitdagingen ten aanzien van onderwijshuisvesting vormgeven.

Ten behoeve van de ontwikkelingen kan gebruik gemaakt worden van de meest actuele leerlingenprognose per 1-10-2015. Voor de context van de actuele ontwikkelingen is een doorrekening gemaakt met een 40-jarige tijdschijf. Vanuit dit perspectief zijn de lasten voor de jaren 2016 tot en met 2019 opgenomen in de (op moment van schrijven nog vast te stellen) Begroting 2016.

Grondslag voor deze notitie is het rapport van ICS van 4 november 2011, waarin de scenario's voor basis-, speciaal- en voortgezet onderwijs in Ommen nader zijn uitgewerkt, alsmede de besluitvorming in de raad van 2 juli 2015. De toepassing van het vastgestelde beleidskader en de wet- en regelgeving leidt tot de volgende conclusies voor wat betreft de huisvesting van basisscholen in Ommen:

- Voor de scholen in de kleine kernen en het buitengebied geldt een scenario van doorexploiteren. Gezien de krimpende leerlingaantallen ziet het bestuur van Openbaar Onderwijs Zwolle en regio (OOZ) geen lange termijn perspectief voor OBS Vinkenbuurt en OBS Nieuwebrug. OOZ overweegt sluiting van beide locaties.
- Voor de basisschool te Ommerkanaal is een renovatie / in pandige uitbreiding noodzakelijk, gericht op een zodanige functionele verbetering van het gebouw dat alle leerlingen een goede plek kunnen krijgen.
- Het optimale scenario voor de basisscholen in de kern Ommen bestaat uit twee clusters van scholen en andere partners, naar hun voedingsgebied respectievelijk Kindplein west en Kindplein oost genoemd.
- Kindplein west is de gezamenlijke nieuwbouw van de basisscholen Guido de Bres, Het Koloriet en De Dennenkamp, zo mogelijk in combinatie met onderwijsgerelateerde maatschappelijke voorzieningen. Kindplein west wordt als eerste gerealiseerd.
- Kindplein oost is basisschool Het Palet (huidige gebouw) met nieuwbouw voor basisschool De Kardoer inclusief de dislocatie Fluitekruid, en mogelijk andere voorzieningen die vanuit de inhoudelijke visie gerealiseerd worden. Nieuwbouw Kindplein oost wordt in de visie van de schoolbesturen circa 10 jaar na de bouw van Kindplein west gerealiseerd.

- De dislocatie Het Fluitekruid heeft een slechte bouwkundige staat. Een beperkte renovatie ter overbrugging van de periode naar het moment van realisatie van Kindplein oost is daarom nodig.
- De St Bernardusschool wordt op korte termijn gerenoveerd met een levensduurverlengende renovatie en kan weer 10 - 15 jaar mee. Na deze periode ligt niet in de bedoeling om dan een nieuwe eigenstandige school te realiseren. De optie van instromen in Kindplein west of deelnemen aan Kindplein oost is dan open.

Vanuit deze conclusies komt voor de korte termijn een aantal ontwikkelingen naar voren, waarover gemeentelijke besluitvorming nodig is. Met betrekking tot de school Ommerkanaal is inmiddels een besluit genomen.

Voor wat betreft de St Bernardusschool en de dislocatie Het Fluitekruid kan in 2016 een voorstel tot levensverlengende renovatie worden gedaan aan de gemeenteraad.

Een andere actuele ontwikkeling is de beoogde nieuwbouw van het Kindplein west. In het Kindplein west wordt een breed aanbod van voorzieningen rondom kinderen van 0 tot 12 jaar aangeboden. De scholen in Kindplein west zijn goede burens van elkaar, maar blijven afzonderlijke scholen met een eigen identiteit en eigenheid. Door samen te werken verwachten de partners dat er meerwaarde ontstaat.

Met nadruk is het uitgangspunt dat door de schoolbesturen wordt ingezet op slim en efficiënt ruimtegebruik, gezien de kansen die dit biedt om binnen het beschikbare budget tot optimale kwaliteit te komen. Aanbieders van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk zijn bereid mee te denken en te doen. De ambitie van verhoogde duurzaamheid wordt door alle partijen onderschreven. De besturen geven aan de meerkosten van investering hiervan te willen dragen door jaarlijks een vast bedrag af te dragen van de veronderstelde verminderde energielasten. In verband bovenstaande biedt een innovatieve benadering van exploitatievorm en bouwheerschap kansen.

Op basis van een stedenbouwkundige en verkeertechnische selectie is het aantal mogelijke locaties teruggebracht tot de huidige terreinen van de deelnemende basisscholen en aanliggende groengebieden, alsmede het groengebied aan de Chevalleraustraat tussen gemeentehuis en voormalig politiebureau.

Als eerstvolgende stap voor Kindplein west kan worden gemaakt en medio 2016 aan de gemeenteraad worden voorgelegd:

- een vaktechnische vervolgstudie en de uitkomst van een onderzoekstraject met betrekking tot de definitieve keuze van de locatie. Bij de keuze worden financiële aspecten voor extra infrastructurele maatregelen meegenomen.
- een voorstel met betrekking tot de toekomstige exploitatievorm van Kindplein west, het bouwheerschap en de aanbestedingsvorm.
- een Plan van aanpak voor de periode tot de daadwerkelijk start van de bouwwerkzaamheden medio 2017, inclusief financiering van deze voorbereidingsfase.

1 Inleiding

De afgelopen jaren heeft de gemeente Ommen flink geïnvesteerd in de huisvesting van met name het voortgezet onderwijs en het speciaal onderwijs. Belangrijke stappen voorwaarts zijn gemaakt. De huisvesting van het basisonderwijs is nog niet op orde. Zowel in de kern Ommen als in de kleine kernen en het buitengebied staan diverse basisscholen, met elk hun eigen toekomstbeeld. Demografische krimp, onzekere rijksregelgeving voor kleine scholen en de integrale verantwoordelijkheid voor het gebouwonderhoud plaatsen de schoolbesturen voor uitdagingen en keuzes. Door gericht en doelbewust te investeren in de huisvesting van het basisonderwijs kan de gemeente de schoolbesturen helpen de kwaliteit van het onderwijs aan de Ommense kinderen op het juiste peil te houden.

Op 2 juli 2015 heeft de raad van Ommen dan ook een besluit genomen waarin:

- de notitie “Huisvesting onderwijs gemeente Ommen 2015” is vastgesteld met het beleidskader als uitgangspunt voor de te ontwikkelen plannen voor het basisonderwijs.
- het college opdracht is gegeven om in het najaar 2015 bij de gemeentebegroting 2016 te komen met een uitwerking voor de onderwijshuisvesting voor het basisonderwijs onder een aantal voorwaarden.
- een bedrag van € 50.000 beschikbaar is gesteld voor de kosten van deze uitwerking.

Dit document “Perspectief voor kinderen, uitwerking onderwijshuisvesting voor het basisonderwijs in Ommen” beoogt de gevraagde uitwerking te zijn.

Deze uitwerking richt zich op twee lijnen. Allereerst wordt in de hoofdstukken 2, 3 en 4 aandacht besteed aan het integrale beeld voor de huisvesting van basisscholen in de gemeente Ommen, inclusief projecten op kortere en langere termijn. Daarna wordt in de hoofdstukken 5, 6 en 7 specifiek ingegaan op Kindplein west en Kindplein oost.

2 Beleidskader en ontwikkelingen

2.1 Beleidskader

De uitwerking in dit document is gebaseerd op de notitie “Huisvesting onderwijs gemeente Ommen 2015”. Daarin is een beleidskader als uitgangspunt genomen voor de te ontwikkelen onderwijshuisvesting in Ommen. Dit beleidskader kent de volgende hoofdpunten (citaat):

- Schoolbesturen gaan, individueel en gezamenlijk, over de instandhouding van hun scholen. De gemeente heeft een faciliterende rol en zij is dus, in beginsel, volgend.
- Groei en krimp op schoolniveau is niet alleen afhankelijk van de demografie, maar ook van het beleid van de in samenwerkingsverband georganiseerde scholen. Dit beleid is dus relevant voor de investeringen in de onderwijshuisvesting.
- Van goede huisvesting gaat een enorme faciliterende werking uit voor de samenwerking tussen scholen onderling en tussen scholen en derden. Locatie en bouwwijze van de accommodaties waarvan partners gebruik maken, nodigen uit tot samenwerking of zijn daarvoor eerdere een beletsel of drempel.
- De gemeente Ommen maakt geen gebruik van het instrument van doordecentralisatie.

2.2 Ontwikkelingen

Op 10 september jl. is een VNG-ledenbrief uitgebracht, waarin een aantal maatregelen en beleidsinstrumenten wordt geformuleerd ter versterking van het huidige stelsel voor onderwijshuisvesting. De VNG heeft een verkenning uitgevoerd naar de toekomstige rol van gemeenten in onderwijshuisvesting. De toekomstverkenning ‘De lat omhoog!’ wordt met deze ledenbrief meegestuurd. Gemeenten kiezen ervoor om het huidige stelsel te versterken. In ‘De lat omhoog!’ worden hiertoe een aantal maatregelen en beleidsinstrumenten voorgesteld:

- Onderwijshuisvesting verbinden met het sociaal domein
- Verhogen macrobudget voor bekostiging nieuwe schoolgebouwen
- Sturen op duurzaamheid
- Opheffen van het investeringsverbod
- Spreidingsplan voorzieningen primair en voortgezet onderwijs
- Strategisch voorraadbeheer
- Lange termijnplanning
- Behoud van deskundigheid gemeenten

Deze ontwikkelingen bieden extra kansen die kunnen worden meegenomen bij de realisatie van de voorgestelde huisvestingsplannen voor de basisscholen in Ommen. Hierbij valt vooral te denken aan de voorgenomen wetswijziging tot opheffen van het investeringsverbod, meer sturing op duurzaamheidsmaatregelen en inbedding van de onderwijshuisvesting in de integrale aanpak voor het sociale domein.

Gemeenten en schoolbesturen kunnen meer bereiken als zij vanuit een gezamenlijke opdracht de ambities en uitdagingen ten aanzien van onderwijshuisvesting vormgeven. Dit gebeurt in Ommen vanuit het uitgangspunt dat ook in de VNG brief wordt benadrukt, namelijk dat gemeenten in goed overleg en vanuit een samenhangend pakket van verantwoordelijkheden opereren.

3 Leerlingenprognose

3.1 Prognose per 1 oktober 2015

Ten behoeve van deze notitie wordt gewerkt met de meest actuele leerlingenprognose. Deze prognose is opgesteld in oktober 2015, waardoor gerelateerd kan worden aan de cijfers per teldatum 1 oktober 2015 voor het schoolseizoen 2015-2016. De volledige leerlingenprognose per 1 oktober 2015 is bijgevoegd als bijlage 1.

Hieronder is een overzicht aangegeven van de ontwikkeling van leerlingenaantallen op lange termijn. De belangrijkste trend in Ommen, die al in eerdere prognoses is waargenomen, blijft zichtbaar: een algehele daling van leerlingenaantallen. Ten opzichte van de vorige prognose uit 2013 zijn er op 1-10-2015 56 leerlingen minder dan in de vorige prognose verwacht. Bij de Dennenkamp is gerekend exclusief de asielzoekers kinderen.

Instnr	Naam	Historie		Prognose							
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2025	2030	2035
03HK	Guido de Bres	259	253	253	252	247	250	248	242	235	227
04PF	Ommerkanaal	66	77	80	81	81	80	80	77	76	75
05PQ	Hoogengraven	51	49	39	37	34	33	33	31	29	28
05QN	Ichthus	134	118	104	99	97	96	92	84	77	74
07NS	St. Bernardus	194	192	194	190	188	187	191	184	173	167
07VH	Willibrordus	85	74	69	68	66	63	59	53	52	53
07WZ	De Schakel	68	78	78	78	77	78	78	74	74	74
08CW	De Hoekstee	63	61	62	61	61	62	61	55	52	50
08ED	Vinkenbuurt	41	35	26	25	24	24	24	22	22	21
09EG	Nieuwebrug	55	41	37	35	35	34	34	32	30	29
12CX	Dennenkamp	62	65	63	67	70	71	71	67	61	59
12FZ	Het Koloriet	177	162	166	169	169	176	175	165	149	143
12LZ	Het Palet	118	107	106	109	107	108	108	113	115	106
12OZ	De Kardoen	256	251	251	253	248	249	248	252	253	238
12WO	De Triangel	46	53	49	46	44	44	43	39	38	35
	Totaal	1675	1616	1577	1570	1548	1555	1545	1490	1436	1379

3.2 Betekenis van de prognoses

Prognoses zijn per definitie onzeker op lange termijn. Maatschappelijke ontwikkelingen zijn niet te voorspellen. (zie bijvoorbeeld de actuele vraagstukken rondom vluchtelingenopvang). Daarom is het van belang bij nieuwbouw in te steken op flexibiliteit: er moet aan- en afgebouwd kunnen worden.

Prognoses per school gaan vooral uit van algemene trends in bevolkingsgroei/krimp en beoogde woningbouwontwikkeling, zoals de plannen voor de wijk Vlierlanden. Dit brengt met zich mee dat effecten die nieuwbouw van scholen in bestaande wijken met zich meebrengen niet vertaald worden, terwijl dit zeker van invloed kan zijn. Eigenlijk is dit het principe van communicerende vaten: leerlingenaantallen blijven in een bepaald jaar in totaal gelijk, maar scholen kunnen onderling groeien / krimpen. Leerlingenprognoses zeggen dus vooral iets voor het geheel van de vraag, minder voor de vraag van individuele scholen. Hierop kan worden ingespeeld door scholen gezamenlijk te huisvesten, waardoor, waar nodig, uitruil eenvoudiger mogelijk is.

4 Doorrekening basisonderwijs Ommen

4.1 Beschrijving scenario's

In de op 2 juli 2015 vastgestelde notitie "Huisvesting onderwijs gemeente Ommen 2015" is beschreven welke scenario's voor huisvesting van basisscholen in Ommen denkbaar zijn, zoals doorexploiteren, renoveren en solitair of gezamenlijk nieuw bouwen. Ook is hierin de visie van de schoolbesturen opgenomen. Grondslag voor deze notitie is het rapport van ICS van 4 november 2011, waarin de scenario's voor basis-, speciaal- en voortgezet onderwijs in Ommen nader zijn uitgewerkt. Dit rapport is bekend bij de raad en desgewenst beschikbaar.

De afgelopen jaren heeft de gemeente Ommen op basis van dit rapport flink geïnvesteerd in de huisvesting van met name het voortgezet onderwijs en het speciaal onderwijs. De huisvesting van het basisonderwijs is nog niet op orde; de toepassing van het beleidskader en van de wet- en regelgeving leidt tot de volgende conclusies voor wat betreft de huisvesting van basisscholen in Ommen:

- Voor de scholen in de kleine kernen en het buitengebied geldt een scenario van doorexploiteren. Gezien de krimpende leerlingaantallen ziet het bestuur van Openbaar Onderwijs Zwolle en regio(OOZ) geen lange termijn perspectief voor OBS Vinkenbuurt en OBS Nieuwebrug. OOZ overweegt sluiting van beide locaties. Op dit moment loopt een adviestraject richting de medezeggenschaps-organen van genoemde scholen.
- Voor de basisschool te Ommerkanaal is een renovatie / in pandige uitbreiding noodzakelijk, gericht op een zodanige functionele verbetering van het gebouw dat alle leerlingen een goede plek kunnen krijgen. Inmiddels heeft de gemeenteraad op 17 september 2015 besloten om voor deze renovatie € 135.000 in 2016 beschikbaar te stellen.
- Het optimale scenario voor de basisscholen in de kern Ommen bestaat uit twee clusters van scholen en andere partners, naar hun voedingsgebied respectievelijk Kindplein west en Kindplein oost genoemd.
- Kindplein west wordt op als eerste gerealiseerd. Kindplein west is de gezamenlijke nieuwbouw van de basisscholen Guido de Bres, Het Koloriet en De Dennenkamp, zo mogelijk in combinatie met onderwijsgerelateerde maatschappelijke voorzieningen.
- Nieuwbouw Kindplein oost wordt in de visie van de schoolbesturen circa 10 jaar na de bouw van Kindplein west gerealiseerd. Kindplein oost is basisschool Het Palet (huidige gebouw) met nieuwbouw voor basisschool De Kardoer inclusief de dislocatie Fluitekruid, en mogelijk andere voorzieningen die vanuit de inhoudelijke visie gerealiseerd worden.
- De dislocatie Fluitekruid heeft een zeer matige bouwkundige staat. Een beperkte renovatie ter overbrugging van de periode naar het moment van realisatie van Kindplein oost is daarom nodig.

- De St Bernardusschool wordt op korte termijn gerenoveerd met een levensduurverlengende renovatie en kan weer 10 - 15 jaar mee. Na deze periode ligt het niet in de bedoeling om dan een nieuwe eigenstandige school te realiseren. De optie van instromen in Kindplein west of deelnemen aan Kindplein oost is dan open.

Deze conclusies zijn uitgangspunten voor verdere uitwerking. De onderstaande financiële doorrekening betreft de hiermee samenhangende investeringen en daarvan ten gevolge optredende kapitaalslasten met als basis een 40-jarige tijdshorizon. Per onderdeel is op het relevante moment nadere besluitvorming nodig.

4.2 Financiële doorrekening

In bijlage 2 bevindt zich een 40-jarig financieel perspectief. Het spreekt voor zich dat de in de eerstkomende jaren geplande investeringen “harder” zijn dan die voor de verdere toekomst. Dat betekent onder andere dat een periodieke herijking in relatie tot alle relevante maatschappelijke ontwikkelingen noodzakelijk is.

De in de overzichten opgenomen kosten zijn bouwkosten. Waar dat van toepassing is, zijn ook sloopkosten en vervroegde afschrijving van restboekwaarden van te slopen schoolgebouwen meegenomen.

Nota bene: locatiegebonden kosten zoals grond- en infrastructurele kosten zijn buiten beschouwing gebleven, omdat deze direct samenhangen met de nog te maken locatiekeuze (besluitvorming raad). De huidige rekenrente van 3% is ook toegepast op toekomstige investeringen.

Afhankelijk van de mate van duurzaamheid van de te realiseren gebouwen kan de investeringsbijdrage van de betreffende schoolbesturen variëren. De besturen kunnen een dergelijke bijdrage immers alleen maar doen voor zover aan deze gebouwen een gunstige exploitatielast verbonden is. Een duurzamer gebouw is dus weliswaar duurder, maar geeft tegelijkertijd aanleiding tot een hogere bijdrage van de besturen. In paragraaf 5.4 wordt hierop voor Kindplein west uitgebreider ingegaan. Deze afweging zal per concreet bouwplan nader onderbouwd moeten worden, mede in relatie tot de inhoud van de jongste ledenbrief van de VNG (zie ook paragraaf 2.2).

Vanuit het 40 jarige perspectief zijn in onderstaand overzicht de geraamde lasten voor de jaren 2016 tot en met 2019 weergegeven, zoals deze ook in de meerjarenbegroting 2016 zijn opgenomen. Het overzicht is gesplitst in structurele en incidentele lasten.

structurele lasten						
basisschool	scenario	investeringsjaar	2016	2017	2018	2019
OBS Dennenkamp	in kindplein west	2017*				
GBS Guido de Bres	in kindplein west	2017*		160.530	294.305	290.292
CBS Koloriet	in kindplein west	2017*				
KBS St. Bernardus	renovatie / later evt. in kindplein west	2016**	4.125	11.625	11.419	11.213
OBS Palet	in kindplein oost	2025***				
CBS Kardoen	in kindplein oost	2025***				
Fluitekruid	beperkte renovatie; overbrugging kp oost	2017	ten laste van raming kindplein west			
CBS Ommerkanaal	renovatie / interne uitbreiding	2016****	3.713	10.463	10.277	10.091
KBS St. Willibrordus	doorexpluiten					
CBS Schakel	doorexpluiten					
CBS Hoekstee	doorexpluiten					
OBS Vinkenbuurt	bestuur overweegt sluiting					
OBS Nieuwebrug	bestuur overweegt sluiting					
CBS Ichthus	doorexpluiten					
CBS Hoogengraven	doorexpluiten					
CBS Triangel	doorexpluiten					

incidentele lasten						
basisschool	scenario		2016	2017	2018	2019
OBS Dennenkamp	in kindplein west					
GBS Guido de Bres	in kindplein west		1.257.000		743.000	
CBS Koloriet	in kindplein west					
KBS St. Bernardus	renovatie / later evt. in kindplein west					
OBS Palet	in kindplein oost					
CBS Kardoen	in kindplein oost					
Fluitekruid	beperkte renovatie; overbrugging kp oost					
CBS Ommerkanaal	renovatie / interne uitbreiding					
KBS St. Willibrordus	doorexpluiten					
CBS Schakel	doorexpluiten					
CBS Hoekstee	doorexpluiten					
OBS Vinkenbuurt	bestuur overweegt sluiting					
OBS Nieuwebrug	bestuur overweegt sluiting					
CBS Ichthus	doorexpluiten					
CBS Hoogengraven	doorexpluiten					
CBS Triangel	doorexpluiten					

Door de keuze om als eerste Kindplein west te bouwen is het verhelpen van de slechte onderhoudstoestand van Het Fluitekruid actueel. In het ICS rapport (2011) werd deze locatie al als slecht beschreven, waardoor een renovatie voor een aantal jaren nodig is. De kosten er van zullen worden betrokken in het totale financiële beeld.

5 Kindplein west

Vanuit de visie van de schoolbesturen op de huisvesting van de scholen in het westelijk deel van de kern Ommen kiezen de basisscholen Guido de Bres, Het Koloriet en De Dennenkamp voor gezamenlijke huisvesting in de vorm van nieuwbouw. Hieronder wordt dit initiatief toegelicht en uitgewerkt.

De inhoudelijke visie van waaruit een gebouw wordt ontworpen en gebouwd is de grondslag van het programma van eisen. In dit hoofdstuk worden drie onderdelen onderscheiden die te maken hebben met het globale Programma Van Eisen:

- Inhoudelijke, onderwijskundige en principiële onderbouwing (paragraaf 5.1)
- Vertaling van inhoudelijke onderbouwing in ruimtelijke behoefte (paragraaf 5.2)
- Vertaling van ruimte behoefte in financiële middelen (paragraaf 5.3)

In paragraaf 5.4 wordt nader ingegaan op mogelijke andere voorzieningen en tenslotte wordt in paragraaf 5.5 ingegaan op de locatie voor Kindplein west.

5.1 Inhoudelijke, onderwijskundige en principiële onderbouwing

Op Kindplein west wordt een breed aanbod van voorzieningen rondom kinderen van 0 tot 12 jaar aangeboden. Hiermee biedt Kindplein west kinderen een passende onderwijsomgeving, waarbij ouders kunnen kiezen uit verschillende denominaties. Elke denominatie staat voor een eigen school en eigen identiteit. Naast het onderwijs dat door de scholen wordt verzorgd, zal er ook peuterspeelzaalwerk, kinderdagopvang en buitenschoolse opvang aangeboden gaan worden in Kindplein west. Hiermee wordt een sluitend dag-arrangement geboden en het biedt mogelijkheden om door te groeien naar geïntegreerde vormen van opvang en onderwijs. Binnen Kindplein west zien de scholen mogelijkheden om dit te realiseren met respect voor elkaars identiteit. Door meer samen te werken kan de kwaliteit van de opvang verhoogd worden. Deze kan namelijk verbreed worden met activiteiten op het terrein van cultuur en sport door samenwerking te zoeken met organisaties die zich op deze terreinen in Ommen inzetten. Het aanbod kan daarnaast versterkt worden door andere voorzieningen rondom zorg voor het kind, zoals consultatiebureau, opvoedadvies, fysiotherapie, logopedie en psychologie. De nabijheid van voorzieningen rondom het kind zorgt er onder meer voor dat (onderwijs)tijd efficiënt kan worden ingezet. Vanuit dit concept is een integratie van een voorziening voor sport en bewegen ook gewenst. Daarnaast kunnen door meer samen te werken met jeugd- en gezondheidsorganisaties kinderen op Kindplein west beter gevolgd worden in hun ontwikkeling. Eventuele bedreigingen voor de ontwikkeling kunnen gezamenlijk worden aangepakt. Al deze mogelijkheden moeten nog verder worden vormgegeven, maar de intentie om het te doen is er.

De scholen in Kindplein west zijn goede burens van elkaar, maar blijven afzonderlijke scholen met ieder een eigen identiteit en eigenheid. De identiteit van de scholen zit onder meer in het team, het onderwijsconcept, invulling van lessen, activiteiten en vieringen en de herkenbaarheid in het gebouw. De scholen blijven ook binnen Kindplein west herkenbare domeinen. Het vormgeven aan de identiteit is en blijft een belangrijke taak van de scholen. Scholen profileren zich op het gebied van

identiteit. Daarin onderscheiden ze zich van elkaar. Er is echter ook veel wat samen gedaan kan worden, daarin zoeken de scholen elkaar op.

De inhoudelijke visie is in november 2012 in het document “Kindplein west, visie op samenwerking’ omschreven. Deze visie (van vier schoolbesturen) wordt momenteel nog integraal onderschreven door de drie deelnemende schoolbesturen en is ter informatie bijgevoegd als [bijlage 2](#).

5.2 Vertaling van inhoudelijke onderbouwing in ruimtelijke behoefte

Door samen te werken verwachten de schoolbesturen en de gemeente dat er meerwaarde ontstaat. Voor dingen die niet gebonden zijn aan de identiteit van de scholen willen de scholen in Kindplein West samenwerking zoeken om elkaar te kunnen versterken. Met name op de snijvlakken rond opvang, ontwikkeling van kinderen, burgerschapsvorming en omgaan met verschillen kunnen partijen veel delen en samen doen. Dit betekent onder meer gezamenlijk gebruik van voorzieningen, afstemming van activiteiten en het delen van expertise. Door het delen van ruimte en kennis en een efficiënte inzet van financiële middelen is het mogelijk beter onderwijs te bieden in een prettige onderwijsomgeving. Binnen Kindplein West kan onder meer samengewerkt worden op het gebied van peuterspeelzaalwerk, kinderdagopvang, naschoolse opvang, passend onderwijs, beleid rond hoogbegaafde leerlingen, opbrengstgericht werken, vakinhoudelijke afstemming/samenwerking, facilitaire zaken, conciërges, schoonmaak en onderhoud. Naast de inhoudelijke afspraken kunnen ook fysieke ruimten met elkaar worden gedeeld, denk hierbij aan de spellokalen, mediatheek, handvaardigheidslokaal, muzieklokaal, spreek en vergaderkamers en alle andere ruimten die losstaan van identiteit.

In dit kader benoemen de schoolbesturen de volgende piketpalen:

- Waar mogelijk gezamenlijk gebruik van ruimte (keuken, personeelskamer, technische ruimte, speellokaal enz.)
- Waar mogelijk gebruik van multifunctionele ruimte (aula, bso administratie spreek- en vergaderruimte)
- Flexibel gebruik van groepslokalen (onderling uitwisselbaar als de leerlingaantallen om uitbreiding / krimp vragen)
- Gezamenlijk gebruik van buitenruimte.

Deze inhoudelijke ruimtebehoefte is exclusief de ruimtebehoefte voor gymnastiekonderwijs; Kindplein West omvat geen gymlokaal.

Tevens is er nog geen rekening gehouden met huisvestingsbehoefte van kinderopvang, peuterspeelzaalwerk of van eventuele andere voorzieningen. Dit laatste gaat wel gebeuren in het kader van het uitwerken van het Programma van eisen, zie ook paragraaf 5.4. Het incorporeren van de genoemde voorzieningen dient overigens niet te leiden tot extra lasten.

Aangezien de toekomstige gebruikers bij het ontwerpproces betrokken zullen worden is het nu nog te vroeg om een uitspraak te doen welke ruimtes precies gezamenlijk gebruikt gaan worden. Dit vraagt een zorgvuldig proces en daarmee voldoende tijd en wordt in de komende maanden uitgevoerd.

Uitgangspunt is met nadruk dat door de schoolbesturen ingezet wordt op slim en efficiënt ruimtegebruik, gezien de kansen die dit biedt om binnen het beschikbare budget tot optimale kwaliteit te komen.

5.3 Vertaling van ruimte behoefte in financiële middelen

Belangrijk thema is kiezen voor kwaliteit binnen de gestelde financiële kaders.

Het vertalen van de ruimte-behoefte naar financiële middelen is nog geen eenvoudige opgave. Dit komt omdat er meerdere aspecten een rol spelen:

- a. Bekend is wel voor het onderwijs wat op termijn nodig is op basis van de prognoses, maar nog niet wat de opgave exact gaat betekenen omdat er nog geen contracten met de kinderopvang zijn.
- b. De wijze waarop het gebouw ontworpen en gebouwd wordt heeft invloed op het uiteindelijke investeringsbedrag. Door zoveel mogelijk geïntegreerd te ontwerpen en bouwen kan aanzienlijk bespaard worden op de uiteindelijke investeringskosten. In dit kader is het in de komende fase daarom nodig om te onderzoeken wat een zogenaamde DBFM(O)-constructie aan voordeel oplevert t.o.v. traditioneel bouwen. De DBFM(O) constructie is het ontwerpen, bouwen, financieren en onderhouden (en eventueel exploiteren) zoveel mogelijk vanuit één hand.
- c. Een andere besparingsmogelijkheid is de wijze waarop de financiering plaats gaat vinden. De gemeente Ommen rekent nu met 3% rente en 40 jaar looptijd. De huidige marktrente voor 40 jaar is lager. Indien er een exploitatiestichting voor het Kindplein wordt opgericht, zou de financiering ook via deze stichting kunnen lopen. Dat moet wel met gemeentegarantie, maar het levert met de huidige rentestand wel structureel een voordeel op vanwege de lagere rente. Dit betekent wel dat er snel geschakeld moet worden want tarieven en percentages fluctueren snel.
- d. Scholen mogen niet in gebouwen investeren, tenzij duidelijk is dat door deze investering de exploitatiekosten omlaag gaan. Hoe energieneutraler het gebouw dus wordt ontworpen en uitgevoerd, hoe meer scholen op dit punt vanuit hun Materiële Instandhouding jaarlijks kunnen bijdragen tot een maximum van die MI-vergoeding. Hiermee kan het initiële investeringsbudget dus ook naar boven bijgesteld worden. Afhankelijk van het gekozen kwaliteits- en duurzaamheidsniveau kan pas echt bepaald worden welke investering er nodig is.

Belangrijk thema is kiezen voor kwaliteit binnen de gestelde financiële kaders.

In de meerjarenbegroting is voorshands uitgegaan van een bedrag van € 5.351.000 voor de realisatie van Kindplein west in 2017. Dit bedrag is gebaseerd op de cijfers van het ICS rapport van 2011, uitgaande van de VNG norm gebaseerd op het Bouwbesluit 2012. In 2015 zijn de eisen aan nieuwbouw op grond van het Bouwbesluit aangescherpt, maar de VNG norm is hier nog niet op aangepast. Het Kwaliteitskader Huisvesting Basisonderwijs, dat wordt gedragen door de PO-raad en

de VNG, zou moeten worden aangehouden bij extra inzet op duurzaamheid. Dit kader geeft hogere m2-normbedragen aan als de door ICS destijds toegepaste VNG-norm.

Uitgaande van het bedrag van € 5.351.000 en gelet op de mogelijke besparing die schoolbesturen kunnen bereiken door samen te bouwen, slim te financieren en mogelijk nog als voordeel middels de aanbesteding kunnen binnenhalen, zou het bedrag naar beneden bijgesteld kunnen worden.

Kijkend naar vergelijkbare projecten kan de besparing al gauw uitkomen op 5 a 10 % . Bij het opstellen van het Programma van eisen behoort de overweging of deze besparing wordt ingezet voor één of meerdere van onderstaande punten:

- Kostenbesparing / verlaging van de investeringsbedrag .
- Verhoging van de kwaliteit door realisatie van extra gezamenlijke voorzieningen.
- Verhoging van de kwaliteit door realisatie van andere voorzieningen (zie paragraaf 5.4).
- Bekostiging van extra infrastructurele maatregelen die niet in bestaand beleid zijn opgenomen (zie paragraaf 5.5).

Zoals eerder vermeld wordt ook de bekostiging van de levensduurverlengende renovatie van Het Fluitekruid hierbij betrokken (zie paragraaf 4.2).

De ambitie van verhoogde duurzaamheid wordt door alle partijen onderschreven. De besturen geven aan de meerkosten van investering hiervan te willen dragen door jaarlijks een vast bedrag af te dragen van de veronderstelde verminderde exploitatiekosten (een vast bedrag aan vergoeding voor materiele instandhouding (MI)).

Bij de planontwikkeling voor Kindplein west wordt gebruik gemaakt van het ‘ Kenniscentrum Ruimte voor onderwijs en kinderopvang’. In de komende maanden worden de subsidiemogelijkheden voor deze begeleiding aangevraagd. Andere subsidiemogelijkheden, vooral gerelateerd aan de beoogde duurzaamheid, worden onderzocht.

5.4 Andere voorzieningen

De inhoudelijke visie van het kindplein voor kinderen van 0-12 jaar betekent het aanhaken van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk. Dit bij voorkeur inpandig als onderdeel van het bouwplan. Als tweede voorkeursvariant kan ook een uitpandige oplossing worden gekozen (nabijheid). Dit geldt ook voor eventuele andere voorzieningen, zoals de mediatheek/bibliotheek. De uiteindelijk door de gemeenteraad te bepalen locatie voor Kindplein west beïnvloedt de keuze welke andere voorzieningen inpandig, dan wel uitpandig worden gerealiseerd. Immers, in geval vlak bij de locatie van Kindplein west al een bestaande huisvesting van een andere voorziening aanwezig is, kan daar gebruik van worden gemaakt (zie paragraaf 5.5).

De gemeente en de besturen van de drie basisscholen zien een belangrijke rol voor peuterspeelzaalwerk en kinderopvang. Welke organisaties deze dienstverlening zullen leveren, zal nader bepaald moeten worden.

Inmiddels wordt op bestuurlijk niveau gesproken met de twee huidige aanbieders van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk in Ommen, te weten Doomijn en Landstede. Met hen is onderzocht of er

kansen zijn om peuterspeelzaalwerk en kinderopvang te betrekken bij Kindplein west. Doel van het gesprek was ook een oriëntatie op de mogelijke participatie van Doomijn en/of Landstede in Kindplein west.

Beide organisaties hebben mondeling en schriftelijk aangegeven bereid te zijn om actief mee te denken en mee te helpen aan de inhoudelijke ontwikkeling van Kindplein west en op termijn Kindplein oost. Tevens hebben zij zich in beginsel bereid verklaard om een huurcontract aan te gaan, maar mogelijk ook te investeren in het project. Dit laatste is te verstrekkend om in deze oriënterende fase sluitend te beantwoorden.

Voor beide organisaties is het bedrijfsmatig gezien aantrekkelijk om het complete pakket van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk aan te bieden. Desondanks is ook een samenwerkingsvorm zeker mogelijk. Elders zijn hiermee goede ervaringen opgedaan.

De pedagogisch-didactische aanpak in de doorgaande lijn hoeft in relatie tot diverse identiteiten geen probleem op te leveren. Wel is het van belang goede afspraken te maken met het oog op samenwerking waar het kan. Met de bestaande programma's bedienen Doomijn en Landstede nu ook al alle kinderen, ongeacht de denominatie. Dat hoeft niet in beginsel niet aangepast te worden. Mocht het toch ergens dreigen te gaan knellen, willen de partners daarop anticiperen.

De schoolbesturen geven aan dat het pakket van dienstverlening van de aanbieders in beginsel passend is, zonder daarmee overigens impliciet een keuze te maken voor bedoelde organisaties. In het op te stellen Programma van eisen is er aandacht voor peuterspeelzaalwerk en kinderopvang. Overigens wordt, in het kader van de aanbesteding, niet uitgesloten dat ook derde partijen worden uitgenodigd.

5.5 Locatie Kindplein west

Bij het bouwen van scholen is de locatie een belangrijke, maar afgeleide vraag. In de afgelopen jaren is dan ook wel gezien welke mogelijkheden er zijn voor Kindplein west, maar is er geen keuze bepaald. Mede gezien de stand van zaken van de planvorming is een actuele locatiestudie nu aan de orde.

Op basis van de actuele stand van zaken is gestart met het vaktechnisch onderzoek (ruimtelijk, verkeerskundig, financieel) naar de optimale locatie voor de te plegen investeringen. Als uitkomst van deze studie is van alle mogelijke zoeklocaties een aantal geselecteerd ten behoeve van nader onderzoek in de volgende fase. In dit hoofdstuk wordt dit nader toegelicht. Indien de raad instemt wordt in de komende periode, naast dit vaktechnisch onderzoek, ook de interactieve communicatie omtrent de locatiekeuze opgepakt.

Ten behoeve van het bepalen van de geschiktheid van een locatie is het gevraagde ruimtebeslag in kaart gebracht. Hiervoor is op basis van kengetallen voor bruto vloeroppervlak van scholen en buitenruimten en mogelijke andere voorzieningen een raming gemaakt. Voor de locatiekeuze is het van belang dat hierin niet te krap wordt geraamd, zodat in de toekomst onnodig ruimtegebrek zou ontstaan of ongewenste beperkingen van mogelijkheden.

Uit oogpunt van kosten efficiëntie en duurzaam gebruik van de ruimte wordt een tweelaagse bebouwing als uitgangspunt genomen. Op basis hiervan wordt voor het gebouw een bebouwd oppervlak van maximaal 2500 m2 aangehouden. Uitgaande van eveneens op basis van kengetallen geraamde benodigde ruimte voor schoolplein, parkeerruimte en aan- en afvoerruimte behorende bij de schoolfunctie zelf, bedraagt de minimale terreinoppervlakte voor Kindplein west circa 5500 m2

Zoals vermeld is in de afgelopen jaren een aantal mogelijke locaties voor Kindplein west benoemd. Enkele daarvan zijn inmiddels als mogelijkheid afgevallen. Op de locatie Vechtdalcollege vindt de nieuwbouw voor dit college zelf plaats. De locatie St Bernadusschool is niet beschikbaar omdat deze school niet deelneemt in de huidige nieuwbouw Kindplein west.

Binnen het actuele locatieonderzoek zijn voor Kindplein west de volgende zoeklocaties over, die voldoen aan ligging in het verzorgingsgebied en voldoende terreinafmetingen:

	Zoeklocaties	m2
1	Terrein tussen gemeentehuis en voormalig politiebureau (Chevallerastraat)*	11.000
2	Terrein huidige scholen Koloriet en Dennenkamp, incl groen	15.000
3	Terrein huidige school Guido de Bres, incl aanliggend groen	11.000
4	Terrein Baron van Fridaghstraat	6.500
5	Terrein de Voormars	9.500

*De voorkeurslocatie van de schoolbesturen was in de afgelopen jaren de locatie aan de Chevallerastraat, met name vanwege de ligging nabij de andere voorzieningen als de Carrousel. Al die tijd is er daarbij van uitgegaan dat het terrein van het voormalig politiebureau bij de planontwikkeling voor Kindplein west betrokken zou kunnen worden. Inmiddels is echter duidelijk geworden dat dit niet meer het geval is. Recent is besloten de eigenaar van dit gebouw/terrein voor een periode van 10 jaar in de gelegenheid te stellen het voormalig politiebureau te gebruiken ten behoeve van urgente huisvesting. Zonder dit terreingedeelte blijft voor deze zoeklocatie nog het groengebied tussen gemeentehuis en voormalig politiebureau over van circa 11.000 m2.

Naast de onderwijskundige aspecten bij een locatiekeuze voor een basisschool spelen ook de ruimtelijke en verkeerskundige aspecten een belangrijke rol. Bij de uiteindelijke keuze spelen uiteraard de financiële aspecten mee, bijvoorbeeld voor extra infrastructurele maatregelen die niet opgenomen zijn in staand beleid, kosten verwerving grondposities, e.d. De vijf genoemde zoeklocaties zijn langs de “stedenbouwkundige lat” gelegd om tot een volgorde te komen.

Als bijlage 4 is het selectieonderzoek, dat is uitgevoerd door de vakafdelingen, bijgevoegd.

Wanneer de locaties worden beoordeeld op basis van de diverse aspecten ontstaat het volgende beeld. Vooropgesteld wordt dat dit overzicht is opgebouwd uit losse en globale beoordelingen, die stuk voor stuk bediscussieerd kunnen worden, maar die per saldo leiden tot een te verantwoorden totaalbeeld.

		Wegingsfactor	Zoeklocaties				
			1	2	3	4	5
onderwijskundig							
a	Ligging binnen het verzorgingsgebied	1	+	+	0	+	-
b	Ligging t.o.v. andere voorzieningen	2	+	0	-	0	-
ruimtelijk							
c	Fysieke inpassing	1	0	+	+	0	+
d	Functionele inpassing	2	-	+	+	-	-
e	Regelgeving	1	0	0	0	0	0
verkeer							
f	Langzaamverkeer / veiligheid	2	-	+	+	0	-
g	Auto / o.v. / bereikbaarheid	2	+	0	+	0	0
financieel							
h	Locatiegebonden kosten	2	0	0	0	0	0
Score per aspect maal wegingsfactor, totaal			+	+++++	+++++	-	-----

- 1 Terrein tussen gemeentehuis en voormalig politiebureau (Chevallerastraat)
- 2 Terrein huidige scholen Koloriet en Dennenkamp, incl groen
- 3 Terrein huidige school Guido de Bres, incl aanliggend groen
- 4 Terrein Baron van Fridaghstraat
- 5 Terrein de Voormars

Voor de toelichting en achtergronden wordt verwezen naar de bijgevoegde studie (bijlage 4).

Vanuit deze studie wordt geadviseerd om voor de locaties 2, Koloriet/Dennenkamp en 3, Guido de Bres een nader onderzoek te doen. Dit onderzoek bevat onder meer een verkeerskundige studie naar langzaamverkeersroutes en de uitwerking van eventueel benodigde infrastructurele aanpassingen voor langzaam en snelverkeer. Bij de uiteindelijke keuze spelen de financiële aspecten een belangrijke rol, deze worden derhalve in beeld gebracht. Daarnaast speelt per keuze een aantal – financiële- gevolgen mee, bijvoorbeeld eventuele tijdelijke huisvesting voor scholen in verband met bouwactiviteiten. Gezien de oorspronkelijke voorkeur van de schoolbesturen is het wenselijk dat ook de zoeklocatie 1, Chevallerastraat nog in het vervolgonderzoek wordt meegenomen.

Zoals aangegeven kunnen belanghebbenden zoals schoolbevolking en omwonenden parallel in een interactief traject betrokken worden. De uitkomsten van dit traject dragen bij aan onderbouwde vervolgbesluiten.

De financiële effecten op gebouwen/terreinen van de huidige schoollocaties zijn in beeld gebracht. Uitgangspunt is afwaardering van de restboekwaarden van de gebouwen en sloop daarvan. Kosten hiervoor zijn opgenomen in de meerjarenbegroting 2016, zie hoofdstuk 4. Het zoeken van alternatieve invullingsmogelijkheden behoort niet tot de planvorming en financiering van Kindplein west. Uitgangspunt is overigens dat bij toekomstige planontwikkeling in geval van woningen dit niet ten koste mag gaan van het wooncontingent van de gemeente Ommen dat is afgesproken met de provincie Overijssel. Daarom ligt invulling van mogelijk beschikbaar komende terreinen met reguliere woningbouw niet voor de hand. Deze terreinen vragen overigens wel onderhoud, bijvoorbeeld maaien.

6 Kindplein oost

De logische aanvulling van het Kindplein west voor het oostelijk deel van de kern Ommen is het Kindplein oost. Basisschool Het Palet is nog vrij nieuw, waardoor het voor de hand ligt deze school als basis voor Kindplein oost te beschouwen. Ook de ligging in het uitbreidingsgebied Alteveer en aan het plangebied De Vlierlanden draagt daar aan bij. De andere basisschool in oost, De Kardoer, kent een matige bouwkundige kwaliteit en zou herbouwd moeten worden naast Het Palet. Zoals eerder aangegeven behoort ook de uiteindelijke oplossing van de huisvestingsproblematiek van Het Fluitekruid tot Kindplein oost. Kindplein oost zou in de visie van de besturen op een termijn van circa 10 jaar na Kindplein west gerealiseerd moeten worden.

Gezien de beoogde volgtijdelijkheid van investeringen ligt de nadruk van deze uitwerkingsnotitie op Kindplein west. Uitwerking van bijvoorbeeld een Programma van eisen heeft momenteel geen urgentie gezien de termijn waarop gebouwd zou kunnen gaan worden. Hieronder wordt benoemd wat er nu al gezegd kan worden van Kindplein oost, in dezelfde volgorde als de beschrijving van Kindplein west.

6.1 Inhoudelijke, onderwijskundige en principiële onderbouwing

De deelnemende schoolbesturen aan Kindplein oost hebben zich gecommitteerd aan de inhoudelijke visie van november 2012 in het document 'Kindplein west, visie op samenwerking' omschreven. Een inhoudelijke visie is de grondslag van het Programma van eisen (Pve). De beschrijving van het Pve van Kindplein west geeft een indruk van de huidige gedachten voor invulling van Kindplein oost.

6.2 Vertaling van inhoudelijke onderbouwing in ruimtelijke behoefte

Hiervoor gelden de zelfde inzichten als beschreven bij Kindplein west. Ook hier zullen te zijner tijd voortschrijdende inzichten een rol spelen bij uiteindelijke keuzes. Immers, bij de ontwikkeling van Kindplein oost kan rekening worden gehouden met de opgedane ervaringen in het gebruik van Kindplein west.

6.3 Vertaling van ruimte behoefte in financiële middelen

De financiële vertaling is met de gegevens die thans bekend zijn tentatief opgenomen in de financiële doorrekening met een 40 jarige tijdshorizon, zie paragraaf 4.2. Uiteraard zullen deze bedragen beïnvloed worden door economische ontwikkelingen.

6.4 Andere voorzieningen

Vanuit de inhoudelijke ambitie, die is beschreven voor Kindplein west en die ook geldt voor Kindplein oost, is het voor Kindplein oost ook de ambitie om relevante andere voorzieningen bij voorkeur in pandig mee te nemen. Op dit moment is het onderzoeken van de mogelijkheden daartoe nog niet relevant. In de nabijheid van de toekomstige locatie is thans een vestiging voor kinderopvang van Landstede aanwezig. In de bestuurlijke gesprekken die zijn beschreven in paragraaf 5.4 is door de huidige aanbieders van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk in Ommen bereidheid uitgesproken tot het meedenken en eventueel meedoen in Kindplein oost.

6.5 Locatie

De meest voor de hand liggende optie is zoals vermeld het terrein van de huidige locatie van Het Palet. Het naastgelegen terrein naast de huidige school Het Palet is circa 6500 m² groot. Uitgaande van de huidige normbedragen van de VNG en de huidige leerlingenaantallen en prognoses is voor nieuwbouw van het Kardoen en andere (onderwijsgerelateerde) voldoende ruimte aanwezig. Op deze locatie is het Kindplein oost functioneel en ruimtelijk/verkeerstechnisch goed te realiseren. Te zijner tijd dient hier onderzoek plaats te vinden in de uitwerking van deze voorkeurslocatie. Intussen dient de noodzakelijke ruimte te worden te worden gereserveerd.

7 Volgende stappen

In dit hoofdstuk zijn de vervolgstappen opgenomen voor Kindplein west. Voor de ander actuele onderdelen Ommerkanaal, Bernardusschool en Fluitekruid zijn of worden voorstellen separaat uitgerwerkt. Een nadere uitwerking van vervolgstappen voor onderdelen welke op langere termijn zijn voorzien, zoals Kindplein oost, is nu niet opportuun.

7.1 Eerstvolgende stap tot medio 2016

In de aanpak voor Kindplein west is een lopende fase te onderkennen, welke eindigt na besluitvorming in de raad omtrent de begroting 2016 en omtrent deze notitie. Na positieve besluitvorming kunnen in de eerstvolgende fase twee principiële keuzes worden voorbereid, te weten:

- De toekomstige beheerconstructie en dientengevolge het bouwheerschap voor Kindplein west. Zoals in deze notitie is beschreven is het vanwege de beoogde kwaliteitsinvestering in duurzaamheid essentieel dat nu als eerste wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn om hieruit de noodzakelijke winst te behalen en te verzilveren. Hierbij hoort een keuze ten aanzien van de aanbestedingsvorm.
- Uitwerken van drie zoeklocaties die leidt tot de keuze van de locatie, inclusief financiële berekeningen in verband met infrastructurele maatregelen, kosten tijdelijke huisvesting, e.d. Naast het vaktechnische onderzoek vindt een interactief traject plaats met belanghebbenden en belangstellenden. Een communicatieplan wordt daarvoor opgesteld.

Medio 2016 kan dit ter besluitvorming worden voorgelegd bij de gemeenteraad en de schoolbesturen. Tot deze voorstellen behoort dan een uitgewerkt Plan van Aanpak voor de fase daarna, die leidt naar de daadwerkelijk start van de bouwwerkzaamheden, met inbegrip van een onderbouwde kostenraming voor de voorbereiding.

7.2 Daarop volgende fase voorbereiding tot medio 2017

Aan de hand van de medio 2016 gemaakte keuzes en besluitvorming wordt daarna de voorbereiding tot de daadwerkelijke bouw uitgevoerd. Voor deze fase kan gedacht worden aan de volgende werkzaamheden:

- Maken Programma van Eisen gebouw
- Ontwerp en constructie gebouw
- Ontwerp omliggende infrastructuur
- Uitvoeren aanbesteding gebouw
- Vastleggen rechtsvormen
- Uitvoeren planologische procedure
- Voorbereiding aanbesteding omliggende infrastructuur

Zoals vermeld wordt medio 2016 volgens planning voor deze fase een uitgewerkt Plan van Aanpak opgeleverd. Deze fase zal globaal ingeschat ongeveer een jaar in beslag nemen. In samenwerking tussen gemeente en schoolbesturen wordt in een communicatieplan uitgewerkt hoe de betrokkenheid van schoolbevolking en belanghebbenden ook in deze fase wordt geregeld.

De gemeenteraad is betrokken bij deze fase door onder meer het vaststellen van de ruimtelijke plannen / procedures. Deze fase eindigt medio 2017 bij de besluitvorming omtrent de aanbesteding van het gebouw.

Uitgaande van een bouwperiode van circa 1,5 jaar zou ingebruikname eind 2018 / begin 2019 de ambitie kunnen zijn.

7.3 Financiering voorbereiding

Voor de lopende fase is een voorbereidingskrediet van € 50.000 beschikbaar conform raadsbesluit van 2 juli jl. Per eind oktober 2015 is hiervan nog circa € 20.000 besteedbaar. Dit bedrag kan in 2015 worden ingezet. In de gemeentebegroting 2016 zijn geen middelen voor voorbereiding Kindplein west in 2016 opgenomen.

De schoolbesturen hebben zich bereid verklaard door inzet van eigen personeel en expertise een bijdrage te leveren aan de eerstvolgende stap. Eveneens zijn zij in beginsel bereid tot het maken van afspraken over voorfinanciering van de voorbereidingskosten vanaf medio 2016.

Bijlagen:

1. Leerlingenprognose per 1-1-2015
2. Financiële doorrekening met 40 jarige tijdshorizon
3. Kindplein west, visie op samenwerking
4. Locatiestudie Kindplein west

Bijlage 1: Leerlingenprognose per 1 oktober 2015 (bijlages beschikbaar)

Leerlingenprognose en ruimtebehoefte basisonderwijs 2015

Gemeente Ommen

In opdracht van de gemeente Ommen, oktober 2015

© 2015 Pronexus - Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen, verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar worden gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever en bronvermelding.

Aan deze uitgave is uiterste zorg besteed, desondanks kan niet worden ingestaan voor de feitelijke juistheid of volledigheid van de opgenomen gegevens. In geen geval kan er een juridische basis aan worden ontleend.

Pronexus telt.

Inhoudsopgave

1.	Samenvatting	1
2.	Inleiding.....	2
2.1	Doelstelling en werkwijze.....	2
2.2	Totstandkoming en opzet rapportage.....	2
3.	Beschrijving van de gevolgde werkwijze.....	3
3.1	Werkwijze binnen G4PRO.....	3
3.2	GBPRO: prognosemethodiek.....	3
3.3	G4PRO: de uitsplitsing naar herkomstgebieden	4
3.4	Uitgangspunten voor de gemeente Ommen	4
4.	De prognose van de basisgeneratie	5
4.1	Grafische weergave van de basisgeneratieprognose	5
5.	De leerlingenprognoses	7
5.1	Gehanteerde methodieken	7
5.2	Prognoseresultaten in tabelvorm.....	7
5.3	Kanttekening bij de prognoses.....	7

Bijlagen

- Bijlage 1 Begrippen en afkortingen
- Bijlage 2 Tabellen bevolkingsprognose
- Bijlage 3 Tabellen leerlingenprognose
- Bijlage 4 Tabellen ruimtebehoefte (les en gym)

1. Samenvatting

Ten behoeve van het onderwijsbeleid op gemeentelijk niveau is voor de gemeente Ommen een prognose opgesteld van leerlingenaantallen voor de periode 2015 tot en met 2035. In de ramingen van leerlingenaantallen zijn twee ontwikkelingen verwerkt. Dit zijn de trends in de omvang van de basisgeneratie in de afzonderlijke gebieden van de gemeente Ommen en de schoolkeuze. Bij de opzet van de prognoses zijn cijfers verwerkt met een uitsplitsing van leerlingen naar herkomstgebied.

Bij de berekeningen voor de periode 2015-2035 is gebruik gemaakt van het softwarepakket G4PRO. Dit programma voldoet aan het "Programma voor het opstellen van leerlingenprognoses" van de VNG.

De onderstaande tabel geeft een samenvatting van de belangrijkste resultaten. In de overzichten zijn de leerlingenaantallen van peildatum 1 oktober 2014 weergegeven onder 2015. Naar de aantallen van 1-10-2015 is toegerekend en deze staan onder 2016.

Instnr	Naam	Historie		Prognose							
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2025	2030	2035
03HK	Guido de Bres	259	253	253	252	247	250	248	242	235	227
04PF	Ommerkanaal	66	77	80	81	81	80	80	77	76	75
05PQ	Hoogengraven	51	49	39	37	34	33	33	31	29	28
05QN	Ichthus	134	118	104	99	97	96	92	84	77	74
07NS	St.Bernardus	194	192	194	190	188	187	191	184	173	167
07VH	Willibrordus	85	74	69	68	66	63	59	53	52	53
07WZ	De Schakel	68	78	78	78	77	78	78	74	74	74
08CW	De Hoekstee	63	61	62	61	61	62	61	55	52	50
08ED	Vinkenbuurt	41	35	26	25	24	24	24	22	22	21
09EG	Nieuwebrug	55	41	37	35	35	34	34	32	30	29
12CX	Dennenkamp	62	65	63	67	70	71	71	67	61	59
12FZ	Het Koloriet	177	162	166	169	169	176	175	165	149	143
12LZ	Het Palet	118	107	106	109	107	108	108	113	115	106
12OZ	De Kardeon	256	251	251	253	248	249	248	252	253	238
12WO	De Triangel	46	53	49	46	44	44	43	39	38	35
	Totaal	1675	1616	1577	1570	1548	1555	1545	1490	1436	1379

Ten opzichte van de vorige prognose zijn er op 1-10-2015, 56 leerlingen minder dan in de vorige prognose verwacht. Bij de Dennenkamp is gerekend exclusief de asielzoekers kinderen.

2. Inleiding

2.1 Doelstelling en werkwijze

Ten behoeve van het onderwijsbeleid op gemeentelijk niveau is voor de gemeente Ommen een prognose opgesteld van leerlingenaantallen. Deze langetermijnprognose beslaat de periode 2015 tot en met 2035 en heeft betrekking op 15 basisscholen. Deze scholen betrekken leerlingen uit 11 gebieden in de gemeente Ommen.

In de resultaten van de langetermijnprognose zijn ongewogen leerlingaantallen verwerkt. Het doel van de prognoses is het verkrijgen van inzicht in het toekomstig verloop van het aantal leerlingen. Dit dient onder andere ter onderbouwing van beslissingen ten aanzien van de formatie en het Integraal Accommodatieplan (IAP).

2.2 Totstandkoming en opzet rapportage

De prognose is tot stand gekomen in samenwerking met de opdrachtgever. De gemeente Ommen leverde de gegevens van bevolking en leerlingenaantallen in de voorafgaande periode, de woningvoorraad en de eventuele wijzigingen hierin. De cijfers van de leerlingen zijn uitgesplitst naar herkomstgebied.

De opbouw van het rapport is als volgt. Hoofdstuk 3 beschrijft in het kort de gehanteerde methodiek. De resultaten van de prognose van de basisgeneraties zijn weergegeven in hoofdstuk 4 en de uitkomsten van de leerlingenprognose in hoofdstuk 5.

Bijlage 1 bevat een overzicht van begrippen en afkortingen die in dit rapport voorkomen.

Bijlage 2 bevat de tabellen van de prognose van basisgeneraties per gebiedsdeel

Bijlage 3 toont per school de ontwikkeling van de leerlingenaantallen gedurende de prognoseperiode

Bijlage 4 geeft per school de ontwikkeling van de ruimtebehoefte les en gym weer t/m 2035

3. Beschrijving van de gevolgde werkwijze

3.1 Werkwijze binnen G4PRO

Bij de berekeningen is gebruik gemaakt van het softwarepakket G4PRO. Dit programma voldoet aan het "Programma voor het opstellen van leerlingenprognoses" van de VNG. Het berekenen van toekomstige aantallen leerlingen gebeurt binnen G4PRO in de drie hieronder beschreven stappen.

3.1.1 Herkomstgebieden

De eerste stap is het definiëren van de herkomstgebieden waaruit een school leerlingen betreft. In de praktijk wordt voor afbakening van herkomstgebieden veelal de CBS wijk- en buurtindeling gevolgd. Per school wordt het voedingsgebied berekend.

Het voedingsgebied is "die verzameling herkomstgebieden (wijken) van waaruit minimaal 70% van de leerlingen afkomstig is". Elke school heeft dus een eigen berekend voedingsgebied op basis van de waargenomen herkomst van de leerlingen.

3.1.2 Basisgeneratie

Vervolgens wordt een prognose opgesteld van de basisgeneratie. De omvang van de basisgeneratie is vastgesteld op de 4 tot en met 11-jarigen plus 30 procent van de 12-jarigen. Het overige deel van de 12-jarigen stroomt door naar een school voor voortgezet onderwijs.

De prognose van de basisgeneratie vloeit voort uit de demografische ontwikkelingen die zich in het verleden voordeden en de aannames over de trends hierin.

3.1.3 Deelname en belangstelling

Vervolgens wordt het aantal leerlingen per school geprognosticeerd. De leerlingenprognose is gebaseerd op de herkomst van leerlingen. Voor elk herkomstgebied wordt de belangstelling voor de school berekend. Op deze wijze ontstaat in de prognose inzicht in de toestroom van leerlingen per herkomstgebied. Tenslotte wordt gecontroleerd op de deelname aan het basisonderwijs vanuit elk gebiedsdeel; deze zal in de praktijk rond de 95% liggen (gemiddeld gaat 5% naar het speciaal onderwijs).

3.2 GBPRO: prognosemethodiek

Het GBPRO model is een cohort-componentenmodel en een cohort-survivalmodel. Per gebiedsdeel worden de 0-99 jarigen in beeld gebracht.

Voor de gemeente als geheel wordt volgens de cohort-componenten methode gerekend. Hierbij worden de aantallen vestigers en vertrekkers, het aantal overledenen en het aantal geboorten berekend. Dit gebeurt door middel van de aangenomen kansen naar leeftijd en geslacht voor de hele gemeente. Deze berekende aantallen worden van de beginbevolking afgetrokken of erbij opgeteld. De vestigers worden toebedeeld op basis van de aanwezige ruimte op de woningmarkt.

Na de prognose voor de gemeente als geheel wordt de prognose per gebiedsdeel opgesteld. Deze prognose wordt gemaakt met de cohort-survival methode. Er wordt per leeftijd geanalyseerd wat het aantal inwoners is op 1-1 van een bepaald jaar. Deze worden vergeleken met de aantallen van de leeftijd plus 1 van het jaar daarop. De verkregen factor is de mutatiefactor. Op basis van de mutatiefactoren wordt vervolgens een aanname voor de toekomst gemaakt. De verdeling over de verschillende gebiedsdelen is afhankelijk van het aantal geboorten per gebiedsdeel en de woningvoorraad per gebiedsdeel.

Na afronding van de prognose per gebiedsdeel worden beide prognoses naast elkaar gelegd en worden de prognoses van de gebiedsdelen gecorrigeerd naar de aantallen van de prognose voor de gemeente als geheel.

Vervolgens wordt per gebiedsdeel de prognose van de kinderen van 0 t/m 19 jaar ingevoerd in het G4pro leerlingenprognosemodel waar de 0 t/m 19 jarigen worden omgezet in basisgeneraties zijnde doelgroepen voor het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs.

In hoofdstuk 4 is de prognose van de basisgeneratie 4-12 jarigen grafisch in beeld gebracht. In bijlage 2 is per gebiedsdeel de prognose van alle basisgeneraties in een tabel weergegeven.

3.3 G4PRO: de uitsplitsing naar herkomstgebieden

3.3.1 Inzicht in de specifieke situatie

Wanneer prognoses voor meerdere scholen gewenst zijn ontstaat er behoefte aan een overzicht van de ontwikkelingen per deelgebied. Dit overzicht kan worden verstoord doordat voedingsgebieden elkaar deels overlappen. Dit probleem wordt ondervangen door prognoses van de basisgeneratie te maken voor afzonderlijke wijken of herkomstgebieden. Zo is een totaaloverzicht mogelijk waarin de uitkomsten per deelgebied optelbaar zijn, zonder dat er dubbeltellingen optreden. Een ander voordeel is dat de opslagfactor voor leerlingen die niet uit de gemeente zelf komen overbodig, of hooguit gering zal zijn.

Als voorwaarde om wijken of gebieden (herkomstgebieden) binnen het voedingsgebied van een school te laten vallen, geldt dat minimaal 70 procent van de leerlingen van een school hieruit afkomstig is. Bijvoorbeeld: als van een school 25 procent van de leerlingen afkomstig is uit buurt A, 30 procent uit buurt B, en 20 procent uit buurt C, vormen de drie gebieden gezamenlijk het voedingsgebied van deze school.

3.3.2 Leerlingenprognoses en gebiedgerelateerde belangstelling

De volgende stap is het prognosticeren van afzonderlijke leerlingenaantallen. De prognose van de basisgeneratie van de relevante herkomstgebieden van een school worden hierbij gekoppeld aan de waargenomen belangstelling voor de school vanuit de herkomstgebieden. Cijfers uit het recente verleden dienen hierbij als referentiemateriaal.

In de analyse van de belangstelling voor een school van de 4 tot en met 12-jarigen kan ook de belangstelling van de 4- en 5-jarigen meegenomen worden indien deze gegevens aanwezig zijn. Zo kan een nauwkeurigere onderbouwing worden gegeven van de belangstelling voor de toekomst.

3.4 Uitgangspunten voor de gemeente Ommen

Na bestudering van de lokale situatie en in overleg met de gemeente is besloten de gemeente Ommen in 11 gebieden te verdelen.

01	Ommen-Centrum
02	Ommes
03	Laarakkers
04	Ommen ten Z. vd Vecht
05	Dante
06	Ommen Buitengebied
07	Vilsteren
08	Beerze/Beerzerveld
09	Lemele/Lemelerveld
10	Vinkenbuurt
11	Alteveer/Rotbrink/Ommerbosch

Voor alle basisscholen in de gemeente Ommen is de belangstelling en deelname berekend en geanalyseerd. De meest recente teldatumgegevens, die van 1 oktober 2014 en 1 oktober 2015, vormen de basis voor de uiteindelijke leerlingenprognose.

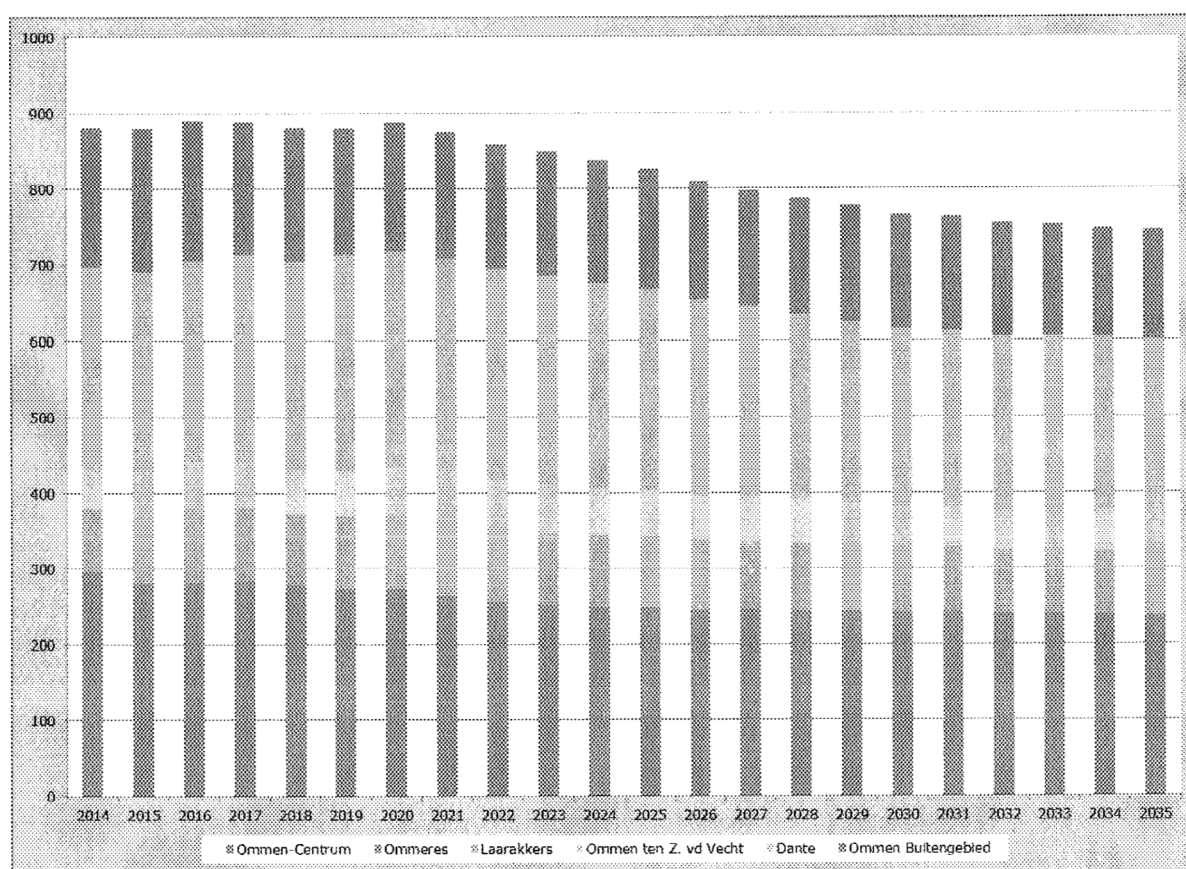
In de volgende twee hoofdstukken worden de prognoses toegelicht.

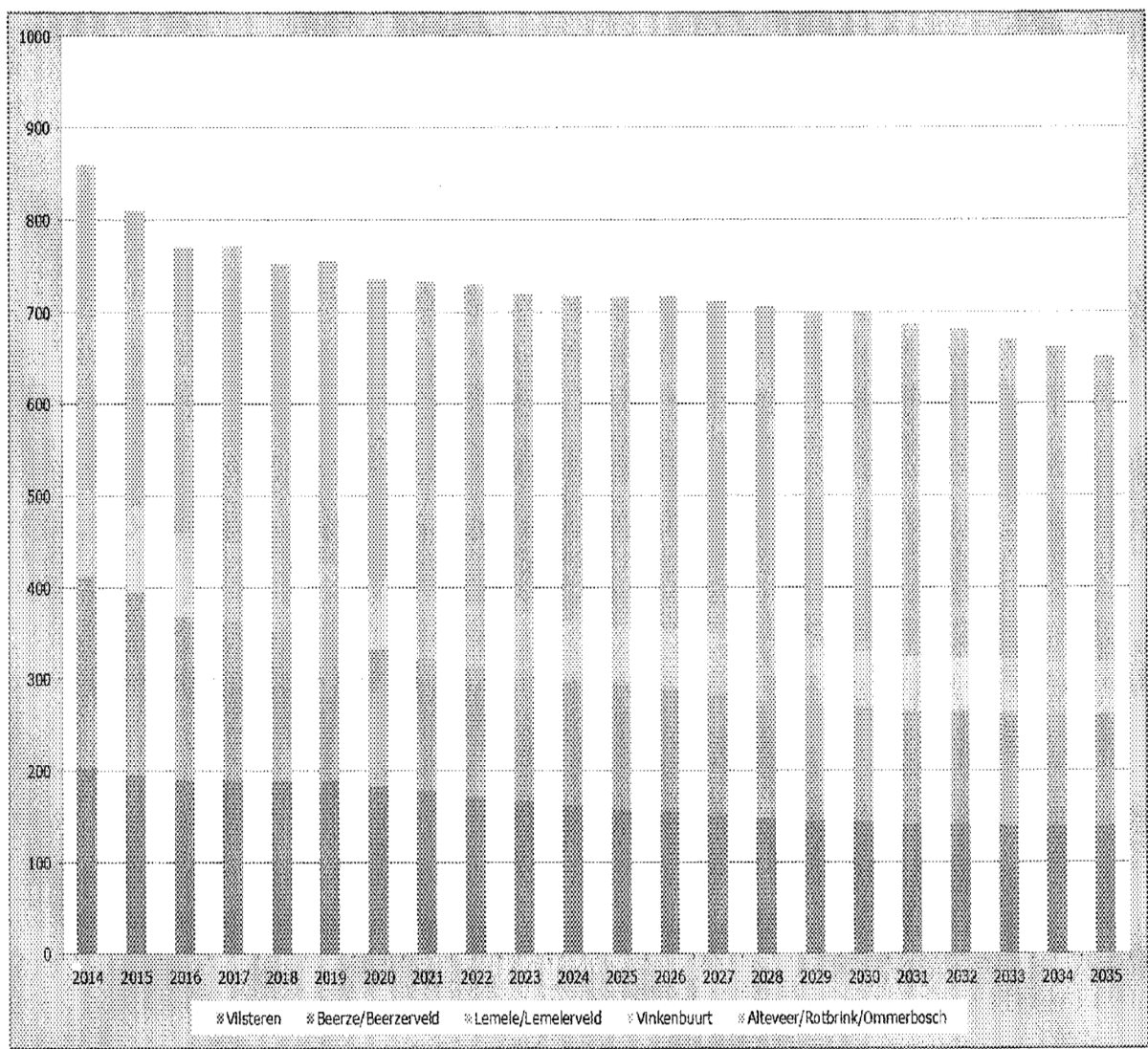
4. De prognose van de basisgeneratie

In dit hoofdstuk worden de prognoses van de basisgeneratie 4-12 jarigen van de verschillende gebieden gepresenteerd. Een uitdraai van de tabellen behorende bij de basisgeneratieprognoses is te vinden in bijlage 2. De prognose van de basisgeneratie is het uitgangspunt voor de in hoofdstuk 5 beschreven leerlingenprognoses.

4.1 Grafische weergave van de basisgeneratieprognose

In de onderstaande figuren zijn de resultaten te zien van de prognose van de basisgeneratie (aantal 4- 12 jarigen) voor de verschillende gebieden.

De ontwikkeling van de totale doelgroep is gemeente breed vergelijkbaar met de ontwikkeling van de doelgroep in de vorige prognose.

5. De leerlingenprognoses

In dit hoofdstuk worden de leerlingenprognoses van de verschillende scholen gepresenteerd en besproken. Een uitdraai van de tabellen behorende bij de leerlingenprognoses is te vinden in bijlage 3.

5.1 Gehanteerde methodieken

Bij het opstellen van de leerlingenprognose is gebruik gemaakt van herkomstgegevens naar voedingsgebied.

Het belangstellingspercentage wordt gedefinieerd als "het percentage van de basisgeneratie uit een herkomstgebied dat naar een bepaalde school gaat". De belangstellingspercentages zijn gebaseerd op de leerlingentellingen van 1-10-2015.

Naast de leerlingenprognose lange termijn is er ook rekening gehouden met de resultaten uit de korte termijnprognose. De korte termijnprognose kijkt naar de interne ontwikkeling binnen een school; de bevolkingsontwikkeling speelt een minder grote rol.

5.2 Prognoseresultaten in tabelvorm

Een totaaloverzicht van de waargenomen en het berekende aantal leerlingen per school is te vinden in tabel op de volgende pagina.

5.3 Kanttekening bij de prognoses

In de prognoses wordt er gekozen voor een bepaald uitgangspunt. Als het uitgangspunt wijzigt dan kan ook de prognose veranderen. In het geval van verhuizingen van instellingen zal het dan vooral zijn dat de prognoses per school wijzigen. Het totaal geprognoseerd leerlingenaantal zal niet veel wijzigen. Ook nieuwbouw van scholen heeft effect op de leerlingenstromen. Of deze effecten eenmalig zijn of zich over meerdere jaren uitstrekken is sterk afhankelijk van de lokale situatie. Maar ook hier geldt voor dat het vooral een verschuiving tussen scholen zal betreffen en geen extra totaal zal opleveren.

Een andere reden waarom prognoses afwijken is als de deelname toeneemt of afneemt. In de prognose gaan we zoveel mogelijk uit van gelijkblijvende deelname. Het aantal kinderen dat op school zit in de gemeente gedeeld door de doelgroepbevolking in de gemeente.

Hoe verder de resultaten aflaggen van het uitgangsjaar, hoe onzekerder de prognose worden.

Instnr	Naam	Historie		Prognose							
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2025	2030	2035
03HK	Guido de Bres	259	253	253	252	247	250	248	242	235	227
04PF	Ommerkanaal	66	77	80	81	81	80	80	77	76	75
05PQ	Hoogengraven	51	49	39	37	34	33	33	31	29	28
05QN	Ichthus	134	118	104	99	97	96	92	84	77	74
07NS	St.Bernardus	194	192	194	190	188	187	191	184	173	167
07VH	Willibrordus	85	74	69	68	66	63	59	53	52	53
07WZ	De Schakel	68	78	78	78	77	78	78	74	74	74
08CW	De Hoekstee	63	61	62	61	61	62	61	55	52	50
08ED	Vinkenbuurt	41	35	26	25	24	24	24	22	22	21
09EG	Nieuwebrug	55	41	37	35	35	34	34	32	30	29
12CX	Dennenkamp	62	65	63	67	70	71	71	67	61	59
12FZ	Het Koloriet	177	162	166	169	169	176	175	165	149	143
12LZ	Het Palet	118	107	106	109	107	108	108	113	115	106
12OZ	De Kardoer	256	251	251	253	248	249	248	252	253	238
12WO	De Triangel	46	53	49	46	44	44	43	39	38	35
	Totaal	1675	1616	1577	1570	1548	1555	1545	1490	1436	1379

incidenteel

incidentele lasten		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
basisschool	scenario										
OBS Dennenkamp	in kindplein west										
GBS Guido de Bres	in kindplein west	1.257.000		743.000							
CBS Koloriet	in kindplein west										
KBS St. Bernardus	renovatie / later evt. in kindplein west										
OBS Palet	in kindplein oost									395.220	
CBS Kardoen	in kindplein oost										
Fluitekruid	beperkte renovatie; overbrugging kp oost										
CBS Ommerkanaal	renovatie / interne uitbreiding										
KBS St. Willibrordus	doorexpliteren										
CBS Schakel	doorexpliteren										
CBS Hoekstee	doorexpliteren										
OBS Vinkenbuurt	bestuur overweegt sluiting										
OBS Nieuwebrug	bestuur overweegt sluiting										
CBS Ichthus	doorexpliteren										
CBS Hoogenraven	doorexpliteren										
CBS Triangel	doorexpliteren										
basisschool	scenario	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
OBS Dennenkamp	in kindplein west										
GBS Guido de Bres	in kindplein west										
CBS Koloriet	in kindplein west										
KBS St. Bernardus	renovatie / later evt. in kindplein west										
OBS Palet	in kindplein oost										
CBS Kardoen	in kindplein oost	100.000									
Fluitekruid	beperkte renovatie; overbrugging kp oost										
CBS Ommerkanaal	renovatie / interne uitbreiding										
KBS St. Willibrordus	doorexpliteren										
CBS Schakel	doorexpliteren										
CBS Hoekstee	doorexpliteren										
OBS Vinkenbuurt	bestuur overweegt sluiting										
OBS Nieuwebrug	bestuur overweegt sluiting										
CBS Ichthus	doorexpliteren										
CBS Hoogenraven	doorexpliteren										
CBS Triangel	doorexpliteren										
basisschool	scenario	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045
OBS Dennenkamp	in kindplein west										
GBS Guido de Bres	in kindplein west										
CBS Koloriet	in kindplein west										
KBS St. Bernardus	renovatie / later evt. in kindplein west										
OBS Palet	in kindplein oost										
CBS Kardoen	in kindplein oost										
Fluitekruid	beperkte renovatie; overbrugging kp oost										
CBS Ommerkanaal	renovatie / interne uitbreiding										
KBS St. Willibrordus	doorexpliteren										
CBS Schakel	doorexpliteren										
CBS Hoekstee	doorexpliteren										
OBS Vinkenbuurt	bestuur overweegt sluiting										
OBS Nieuwebrug	bestuur overweegt sluiting										
CBS Ichthus	doorexpliteren										
CBS Hoogenraven	doorexpliteren										
CBS Triangel	doorexpliteren										
basisschool	scenario	2046	2047	2048	2049	2050	2051	2052	2053	2054	2055
OBS Dennenkamp	in kindplein west										
GBS Guido de Bres	in kindplein west										
CBS Koloriet	in kindplein west										
KBS St. Bernardus	renovatie / later evt. in kindplein west										
OBS Palet	in kindplein oost										
CBS Kardoen	in kindplein oost										
Fluitekruid	beperkte renovatie; overbrugging kp oost										
CBS Ommerkanaal	renovatie / interne uitbreiding										
KBS St. Willibrordus	doorexpliteren										
CBS Schakel	doorexpliteren										
CBS Hoekstee	doorexpliteren										
OBS Vinkenbuurt	bestuur overweegt sluiting										
OBS Nieuwebrug	bestuur overweegt sluiting										
CBS Ichthus	doorexpliteren										
CBS Hoogenraven	doorexpliteren										
CBS Triangel	doorexpliteren										
kindplein west: afboeken restboekwaarden bestaande scholen in 2016, sloopkosten in 2018											
kindplein oost: afboeken restboekwaarden bestaande scholen in 2024, sloopkosten in 2026											

Bijlage 3 : visie uit 2012 van vier schoolbesturen.

Kindplein West Ommen

Visie op samenwerking

November 2012

Breed aanbod onderwijs en opvang

Op Kindplein West wordt een breed aanbod van voorzieningen rondom kinderen van 0 tot 12 jaar aangeboden. Hiermee biedt Kindplein West kinderen een passende onderwijsomgeving, waarbij ouders kunnen kiezen uit vier verschillende denominaties: openbaar, gereformeerd, katholiek en protestants-christelijk. Elke denominatie staat voor een eigen school en eigen identiteit. Naast de vier scholen wordt er ook peuterspeelzaalwerk, kinderdagopvang en buitenschoolse opvang aangeboden in Kindplein West. Hiermee kan een sluitend dagarrangement worden geboden en het biedt mogelijkheden om door te groeien naar geïntegreerde worden van opvang en onderwijs. Binnen Kindplein West zien de scholen mogelijkheden om dit te realiseren met respect voor elkaars identiteit. Door meer samen te werken kan de kwaliteit van de opvang verhoogd worden. Deze kan namelijk verbreed worden met activiteiten op het terrein van cultuur en sport door samenwerking te zoeken met organisaties die zich op deze terreinen in Ommen inzetten. Het aanbod kan daarnaast versterkt worden door andere voorzieningen rondom zorg voor het kind, zoals consultatiebureau, opvoedadvies, fysiotherapie, logopedie en psychologie. De nabijheid van voorzieningen rondom het kind zorgt er onder meer voor dat (onderwijs)tijd efficiënt kan worden ingezet. Vanuit dit concept is een integratie van een voorziening voor sport en bewegen ook gewenst. Daarnaast kunnen kan door meer samen te werken met jeugd- en gezondheidsorganisaties kinderen op Kindplein West beter gevolgd worden in hun ontwikkeling. Eventuele bedreigingen voor de ontwikkeling kunnen gezamenlijk worden aangepakt.

Behoud eigen identiteit

De scholen in Kindplein West zijn goede burens van elkaar, maar blijven afzonderlijke scholen met ieder een eigen identiteit en eigenheid. De identiteit van de scholen zit onder meer in het team, het onderwijsconcept, invulling van lessen, activiteiten en vieringen en de herkenbaarheid in het gebouw. De scholen blijven ook binnen Kindplein West herkenbare domeinen. Het vormgeven aan de identiteit is en blijft een belangrijke taak van de scholen.

Samen waar het kan, apart waar het moet

Scholen profileren zich op het gebied van identiteit. Daarin onderscheiden ze zich van elkaar. Er is echter ook veel wat samen gedaan kan worden. Door samen te werken kan meerwaarde ontstaan. Voor dingen die niet gebonden zijn aan de identiteit van de scholen willen de scholen in Kindplein West samenwerking zoeken om elkaar te kunnen versterken. Met name op de snijvlakken rond opvang, ontwikkeling van kinderen, burgerschapsvorming en omgaan met verschillen kunnen partijen veel delen en samen doen. Dit betekent onder meer gezamenlijk gebruik van voorzieningen, afstemming van activiteiten en het delen van expertise. Op dit moment vindt er al afstemming plaats over doorgaande leerlijnen, maar er is veel meer mogelijk. Door het delen van ruimte en kennis en een efficiënte inzet van financiële middelen is het mogelijk beter onderwijs te bieden in een prettige onderwijsomgeving. Binnen Kindplein West kan onder meer samengewerkt worden op het gebied van peuterspeelzaalwerk, kinderdagopvang, naschoolse opvang, passend onderwijs, beleid rond hoogbegaafde leerlingen, opbrengstgericht werken, vakinhoudelijke afstemming/samenwerking, facilitaire zaken, conciërges, schoonmaak en onderhoud. Naast de inhoudelijke afspraken kunnen ook fysieke ruimten

met elkaar worden gedeeld, denk hierbij aan de speellokalen, mediatheek, handvaardigheidslokaal, muzieklokaal, spreek en vergaderkamers en alle andere ruimten die losstaan van identiteit.

Respect voor verschillen

Binnen Kindplein West is er respect voor elkaar. Dit begint bij de primaire partners. De scholen hebben respect voor elkaar en elkaars identiteit. Door de identiteit van de scholen met elkaar te delen, weten de scholen van elkaar waar ze voor staan. Door het onderscheid tussen de scholen helder te hebben, ontstaat er ruimte om juist op de andere onderdelen samen te werken. Hierdoor wordt het geheel (Kindplein West) versterkt. De kinderen die naar Kindplein West gaan zullen van elkaar verschillen in achtergrond, geloofsovertuiging, cultuur, sociale context, zorgbehoefte, karakter en talenten. Respect voor elkaar en het leren omgaan met verschillen zijn belangrijke punten die aan de kinderen worden meegegeven.

Onderling vertrouwen

Een goed onderwijsklimaat wordt gekenmerkt door vertrouwen. Vertrouwen in elkaar en in de eigen kwaliteiten. Tussen de partners in Kindplein West is er sprake van waardering en onderling vertrouwen.

Kwalitatief onderwijs passend voor ieder kind

De partijen in Kindplein West streven ernaar om elk kind, hoe verschillend ook, tot haar recht te laten komen en op die wijze te laten ontwikkelen. Ieder kind wordt een doorlopende ontwikkeling en leerlijn geboden. Kinderen en medewerkers worden gestimuleerd om hun talenten te ontwikkelen, te gebruiken en te delen. Doordat het aanbod op Kindplein West groot is, biedt dit meer mogelijkheden om vakexperts in te zetten, bijvoorbeeld op het gebied van reken- en taalbeleid, meerbegaafde kinderen en bewegingsonderwijs. In het kader van Passend Onderwijs streven de scholen in Ommen er naar om kinderen zoveel als mogelijk thuisnabij onderwijs te geven. Regulier waar het kan, speciaal waar het moet. Er wordt ingezet op het delen van expertise en het afstemmen van zorgprofielen van de scholen. Uitgangspunt is dat basiszorg wordt aangeboden op de basisscholen en dat er samenwerking met bestaande speciale zorgvoorzieningen is op het gebied van breedtezorg en dieptezorg. Zo mogelijk worden ondersteunende diensten gedeeld binnen Kindplein West.

Flexibiliteit in huisvesting

Het gebouw moet de samenwerking ondersteunen. Dit vraagt onder meer om een goede situering van ruimten en flexibiliteit in de indeling. Daarnaast is uitwisselbaarheid van lokalen een belangrijk uitgangspunt, zodat groei en krimp van leerlingen kunnen worden opgevangen binnen het gebouw. Dit betekent dat zolang het totaal aantal leerlingen op de vier scholen niet toeneemt uitbreiding niet aan de orde is.

Gevoel van kleinschaligheid

De belangrijkste doelgroep van Kindplein West bestaat uit kinderen van 0 tot 12 jaar. De partijen in Kindplein West willen de kinderen ook in de nieuwe situatie een geborgen omgeving bieden die past bij de kinderlijke maat. Ondanks de koppeling van vier scholen en aanvullende functies wordt Kindplein West een voorziening die kinderen kleinschaligheid en geborgenheid biedt. Voor het ontwerp van het gebouw en de buitenruimte zijn dit daarom ook belangrijke uitgangspunten. Daarnaast wordt het gevoel van kleinschaligheid gewaarborgd door de participanten van Kindplein West zelf.

Maatschappelijke meerwaarde

Kindplein West heeft mede door de diversiteit in het aanbod een belangrijke maatschappelijke functie. Deze functie kan versterkt worden door van Kindplein West een plek te maken waar ook andere

doelgroepen komen, zoals ouderen of mensen met een beperking. Interactie tussen de verschillende doelgroepen kan leiden tot nieuwe (gezamenlijke) activiteiten, plezier, respect en waardering.

Veiligheid voorop

De partijen in Kindplein West willen een veilige en prettige (leer)omgeving bieden, waarmee medewerkers, kinderen en ouders zich verbonden voelen. Dit geldt zowel voor binnen, als voor buiten het gebouw. Om de verkeersstroom van kinderen, ouders, medewerkers en bezoekers op een goede en veilige manier af te kunnen wikkelen wordt er veel aandacht geschonken aan de bereikbaarheid en inrichting van de locatie.

De uitwerking van bovenstaande punten vragen een investering vanuit de scholen (in tijd, mensen en faciliteiten) alsmede vanuit de gemeente (betrokkenheid, initiatief, regie op bepaalde onderdelen). Vanzelfsprekend heeft de samenwerking gevolgen voor de huisvesting. Het delen van expertise kan het beste als de huisvesting uitnodigend is. Goed onderwijs vraagt immers om goede schoolgebouwen. Een integraal plan voor huisvesting met als doel een geïntegreerd, gevarieerd en aantrekkelijk aanbod voor kinderen en jongeren van 0 tot 20 jaar, zet Ommen nog meer op de kaart. Van reactief naar proactief, flexibel bouwen (efficiënt omgaan met groei en krimp) en anticiperen op de toekomst. Dit brengt niet alleen kostenbesparing met zich mee, maar genereert ook gelden voor mogelijke andere projecten. Dit alles werkt zeer motiverend voor alle geledingen: gemeente, scholen (besturen), opvangorganisaties en andere eventuele partners en komt uiteindelijk ten goede aan alle inwoners van de gemeente Ommen!

Bijlage 4 locatiestudie Kindplein west, oktober 2015

Oktober 2015 / Ruimtelijk Domein – Openbaar Gebied – Maatschappelijk Domein

Zoeklocaties Kindplein west

Op basis van de actuele stand van zaken is gestart met het vaktechnisch onderzoek (ruimtelijk, verkeerskundig, financieel) naar de optimale locatie voor de te plegen investeringen. Als uitkomst van deze studie is van alle mogelijke zoeklocaties een aantal geselecteerd ten behoeve van nader onderzoek in de volgende fase. In dit hoofdstuk wordt dit nader toegelicht. Indien de raad instemt wordt in de komende maanden naast dit vaktechnisch onderzoek ook de interactieve communicatie omtrent de locatiekeuze opgepakt.

Ten behoeve van het bepalen van de geschiktheid van een locatie is het gevraagde ruimtebeslag in kaart gebracht. Hiervoor is op basis van kengetallen voor bruto vloeroppervlak van scholen en buitenruimten en mogelijke andere voorzieningen een raming gemaakt. Voor de locatiekeuze is het van belang dat hierin niet te krap wordt geraamd, zodat in de toekomst onnodig ruimtegebrek zou ontstaan of ongewenste beperkingen van mogelijkheden.

Uit oogpunt van kosten efficiëntie en duurzaam gebruik van de ruimte wordt een tweelaagse bebouwing als uitgangspunt genomen. Op basis hiervan wordt voor het gebouw een bebouwd oppervlak van maximaal 2500 m² aangehouden. Uitgaande van eveneens op basis van kengetallen geraamde benodigde ruimte voor schoolplein, parkeerruimte en aan- en afvoerruimte behorende bij de schoolfunctie zelf, bedraagt de minimale terreinoppervlakte voor Kindplein west circa 5500 m².

Zoals vermeld is in de afgelopen jaren een aantal mogelijke locaties voor Kindplein west benoemd. Enkele daarvan zijn inmiddels als mogelijkheid afgefallen. Op de locatie Vechtdalcollege vindt de nieuwbouw voor dit college zelf plaats. De locatie St Bernadusschool is niet beschikbaar omdat deze school niet deelneemt in de huidige nieuwbouw Kindplein west.

Binnen het actuele locatieonderzoek zijn voor Kindplein west de volgende zoeklocaties over, die voldoen aan ligging in het verzorgingsgebied en voldoende terreinafmetingen:

	Zoeklocaties.	m²
1	Terrein tussen gemeentehuis en voormalig politiebureau (Chevallerastraat)*	11.000
2	Terrein huidige scholen Koloriet en Dennenkamp, incl groen	15.000
3	Terrein huidige school Guido de Bres, incl aanliggend groen	11.000
4	Terrein Baron van Fridaghstraat	6.500
5	Terrein de Voormars	9.500

*De voorkeurslocatie van de schoolbesturen is in de afgelopen jaren de locatie aan de Chevallerastraat, met name vanwege de ligging nabij de andere voorzieningen als de Carrousel. Al die tijd is er daarbij van uitgegaan dat het terrein van het voormalig politiebureau bij de planontwikkeling voor Kindplein west betrokken zou kunnen worden. Inmiddels is echter duidelijk geworden dat dit niet meer het geval is. Recent is besloten de eigenaar van dit gebouw/terrein voor een periode van 10 jaar in de gelegenheid te stellen het voormalig politiebureau te gebruiken ten behoeve van urgente huisvesting. Zonder dit terreingedeelte blijft voor deze zoeklocatie nog het groengebied over tussen dit terrein en het gemeentehuis van circa 11.000 m².

Naast de onderwijskundige aspecten bij een locatiekeuze voor een basisschool spelen ook de ruimtelijke en verkeerskundige aspecten een belangrijke rol.

Bij de uiteindelijke keuze spelen uiteraard de financiële aspecten mee. De vijf genoemde zoeklocaties zijn hieronder “langs de lat” gelegd om tot een stedenbouwkundige voorkeur komen.

Stedenbouwkundige overwegingen

Basisschool.

Een basisschool is nauw verwant met de woonomgeving. Bij de locatiekeuze speelt de “menselijke maat” in de stedenbouwkundige structuur een grote rol. Kleine kinderen moeten zich veilig voelen in hun nieuwe omgeving, buiten het eigen woonhuis. Dit wordt o.a. bepaald door de locatie, een veilige route van huis naar school en de architectuur van de school.

Bestaande situatie.

In het in beschouwing genomen gebied Kindplein west bestaan er de volgende stedenbouwkundige entiteiten.

- Woonbuurten; Centrum, Laarakkers, Dante Zuid, Dante Noord.
- Een voorzieningen gebied; gescheiden van de genoemde woonbuurten door de Chevallerastraat en een vijverpartij in een groengebied.
- Een verkeersverbinding; de Dante weg/Chevallerastraat met toekomstige intensiteiten van 8000 mvt per etmaal.
- Buurtverzamelstraten; deze straten binnen een woonbuurt verzamelen het verkeer en voeren het af naar de verkeersverbinding.
- Woonstraten; hier heeft de woonfunctie prioriteit.

Stedenbouwkundige aspecten in relatie tot de in beschouwing genomen locaties.

Bij nieuwe ontwikkelingen is het uitgangspunt duurzame stedenbouw.

De spelregels van het GOP voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zijn van toepassing: het initiatief dient op duurzame wijze gerealiseerd te worden, het dient bij te dragen aan de versterking van de omgevingskwaliteit en aan de leefbaarheid van wijk of buurt.

Dit betekent; sterke voorkeur voor het bebouwen/vernieuwen/uitbreiden op bestaande schoollocaties, boven het nieuw bouwen op onbebouwd (groen)gebied. Dit levert pluspunten op voor de locaties 2 en 3.

Het behouden/versterken van ruimtelijke kwaliteit is een belangrijk doel. Dit beoordelingsaspect is met name belangrijk bij nieuwe nu nog onbebouwde locaties. Onbebouwde locaties die een hoge ruimtelijke kwaliteit bezitten en die van waarde zijn (visueel en gebruikswaarde spelen) binnen een woonomgeving, bij voorkeur niet bebouwen. Dit is een minpunt voor de locatie 4. Onbebouwde ruimte met een belangrijke (neven)bestemming bij voorkeur niet bebouwen. Dit is een minpunt voor de locatie 5, dat een uitloopgebied is voor het centrum.

Basisscholen bij voorkeur situeren in de betreffende woonbuurten (in de woonomgeving). Kindplein west richt zich op de wijken Dante Noord, Dante Zuid, Laarakkers en Centrum. Daar komt de "voeding" vandaan, ook al hebben scholen soms vanwege een specifieke identiteit een groter verzorgingsgebied. Dit levert een minpunt op voor locatie 5.

Het voorzieningen gebied in Ommen bestaat uit (grootschalige) stedelijke voorzieningen; dit betreft o.a. kantoren, zorginstellingen en zorgpraktijken, en de grootschalige voortgezet onderwijsinstelling Vechtdalcollege. Een basisschool past door zijn aard en het stedenbouwkundige wensbeeld (de menselijke maat), niet goed binnen dit grootschalige voorzieningen gebied. Dit is een minpunt voor locatie 1.

Verkeersverbinding Danteweg/Chevalleraustraart. Drukke verkeersweg die ligt tussen woongebieden en het voorzieningen gebied.

Het zuidelijke deel Danteweg ligt "los" in de stedenbouwkundige structuur. Deze weg kan niet gelijkvloers worden overgestoken (fysiek niet mogelijk). Een bestaande tunnel vormt een langzaamverkeersverbinding tussen woonbuurt Dante Zuid en Laarakkers.

Het noordelijke deel Chevalleraustraart ligt deels "los" in de stedenbouwkundige structuur. De woonstraten van de woonbuurt Laarakkers sluiten haaks aan op deze verkeersverbinding.

De oversteekbaarheid van dit deel van de verkeersverbinding is vanwege het brede profiel en de hoge verkeersintensiteiten erg moeilijk voor basisschoolleerlingen. De conclusie is dat deze verkeersverbinding, voor basisschoolleerlingen, een forse barrière werking vormt en dat de oversteekbaarheid alleen bij de tunnel tussen Dante zuid en Laarakkers als kindveilig kan worden gezien. Dit is een nadeel voor locatie 1.

Buurtverzamelstraten.

Deze straten hebben een forser profiel dan de gewone woonstraten.

Omdat het beoogde kind plein autoverkeer genereert (het gaat immers minimaal om drie basisscholen) heeft het sterk de voorkeur om de locatie te situeren aan een buurtverzamelstraat.

Denken hierbij aan halen en brengen met de auto. Ook een goede rondrijmogelijkheid via de buurtverzamelstraat langs de locatie is erg belangrijk. Een pluspunt voor locatie 3.

Samenvattende tabel eerste selectie

Wanneer de locaties worden beoordeeld op basis van de diverse aspecten ontstaat het volgende beeld. Vooropgesteld wordt dat dit overzicht is opgebouwd uit losse elementen die stuk voor stuk bediscussieerd kunnen worden, maar die per saldo leiden tot een te verantwoorden totaalbeeld.

		Wegingsfactor	Zoeklocaties				
			1	2	3	4	5
onderwijskundig							
a	Ligging binnen het verzorgingsgebied	1	+	+	0	+	-
b	Ligging t.o.v. andere voorzieningen	2	+	0	-	0	-
ruimtelijk							
c	Fysieke inpassing	1	0	+	+	0	+
d	Functionele inpassing	2	-	+	+	-	-
e	Regelgeving	1	0	0	0	0	0
verkeer							
f	Langzaamverkeer / veiligheid	2	-	+	+	0	-
g	Auto / o.v. / bereikbaarheid	2	+	0	+	0	0
financieel							
h	Locatiegebonden kosten	2	0	0	0	0	0
Score per aspect maal wegingsfactor, totaal							
			+	+++++	+++++	-	-----

1. Terrein tussen gemeentehuis en voormalig politiebureau (Chevallerastraat)*
2. Terrein huidige scholen Koloriet en Dennenkamp, incl groen
3. Terrein huidige school Guido de Bres, incl aanliggend groen
4. Terrein Baron van Fridaghstraat
5. Terrein de Voormars

Toelichting:

Per criterium wordt aan de betreffende zoeklocatie een +, een 0 of een – toegekend. De plus houdt een positief oordeel in op het betreffende criterium, de 0 een neutrale en de min is een nadelige score.

Niet alle aspecten die in de afweging worden meegenomen tellen even zwaar: hiervoor is een wegingsfactor toegekend aan de criteria. (1 of 2). Als voorbeeld: een plus met een wegingsfactor van 2 wordt twee plussen.

Ad a: Ligging binnen het verzorgingsgebied: het gaat hier om de optimale geografische afstand voor de gehele schoolbevolking. Zoals in de stedenbouwkundige overwegingen is aangegeven is de centrale ligging in Ommen west voor één van de deelnemende scholen (Guido de Bres) minder relevant in verband met een veel groter verzorgingsgebied. Vandaar wegingsfactor 1.

Ad b: Ligging t.o.v. andere voorzieningen; hiermee worden in dit geval onderwijsgerelateerde voorzieningen bedoeld, zoals kinderopvang, peuterspeelzaal, mediatheek, sportzaal. Het gaat hier om de (onmiddellijke) nabijheid van al bestaande voorzieningen, (De Carroussel), hetgeen voordelig kan zijn bij de realisatie van de beoogde samenwerking binnen het inhoudelijk concept.

Ad c: Fysieke inpassing; alle zoeklocaties zijn voldoende groot voor het beoogde bouwprogramma met terreininrichting (minimaal 5500 m²). Een plus wordt toegekend aan de locaties die extra bufferruimte hebben, waardoor een prettiger inpassing in de omgeving mogelijk wordt. Omdat ook op de kleinere locaties een goede inpassing mogelijk is krijgt dit criterium een wegingsfactor van 1.

Ad d: Functionele inpassing; dit betreft de passendheid van het gebruik van het Kindplein met basisscholen in de betreffende omgeving; Is de omgeving een woongebied (een plus). Is het een logische plek (bestaande bestemming of logische functiewisseling) of is het een vreemde eend in de bijt.

Ad e: Regelgeving; uiteraard moet bij de definitieve locatiekeuze rekening worden gehouden met wet- en regelgeving. Voor de exacte invloed van bijvoorbeeld milieuregels is nader onderzoek nodig. Vooralsnog zijn zeer globaal gezien geen doorslaggevende beperkingen aanwezig bij de zoeklocaties. In afwachting van de nadere onderzoeken scoren zij derhalve allen neutraal, met het voorbehoud dat een kleine kans bestaat dat uit nader onderzoek alsnog een flinke belemmering naar voren kan komen.

Ad f: Langzaamverkeer; de verkeerskundige aspecten zijn een belangrijk onderdeel van de stedenbouwkundige overwegingen.. Bezien is de veilige (loop – en fiets)bereikbaarheid van de zoeklocatie voor kinderen van de basisscholen, uitgaande van de bestaande infrastructuur. Een studie naar langzaamverkeerroutes ten behoeve van Kindplein west moet nog worden uitgevoerd.

Ad g: Autoverkeer / Openbaar vervoer; het gaat hier om de mogelijkheid om het autoverkeer dat een basisschool (en bijvoorbeeld kinderopvang) met zich meebrengt op een goede manier te kunnen regelen. Ook hier wordt vooreerst uitgegaan van de bestaande situatie, inclusief al bekend verkeersbeleid. In verband met de regionale functie van de basisschool Guido de Bres is aanwezigheid van bushaltes ook een aspect in dit criterium.

Ad h; locatiegebonden kosten: naast de kosten voor het gebouw moet ook worden geïnvesteerd in kosten zoals grondaankoop, aanpassing wegen en fiets/voetpaden voor autoverkeer en voor langzaamverkeer, aanleg parkeervoorziening en herinrichting van terreinen. Deze kosten kunnen per locatie verschillen. Het gaat dan om extra kosten die niet kunnen worden gefinancierd uit staand (verkeers)beleid. Aangezien de dekking van deze extra kosten nog niet is voorzien is dit een belangrijk criterium. Echter pas in de volgende fase kan aan de hand van stedenbouwkundige uitwerkingen een berekening worden gemaakt. Vooralsnog zijn bij geen der zoeklocaties relevante extra kosten in beeld, (zoals aankoop voormalig politiebureau, dit behoort niet meer tot een mogelijkheid). Vandaar dat alle locaties in deze afweging neutraal scoren.

Advies

Vanuit deze studie wordt geadviseerd om voor de locaties Koloriet/Dennenkamp en Guido de Bres een nader onderzoek uit te werken. Dit onderzoek bevat onder meer een verkeerskundig onderzoek, een onderzoek naar wet- en regelgeving, indien nodig ontwerp van civieltechnische aanpassingen, en uitgewerkte ramingen van de locatiegebonden kosten. Gezien de oorspronkelijke voorkeur van de schoolbesturen is het denkbaar dat ook de zoeklocatie 1, Chevalleraustraat nog in het vervolgonderzoek wordt meegenomen.

Geadviseerd wordt om parallel aan de stedenbouwkundige onderzoeken een interactief traject met betrekking tot de locatie uit te voeren met een klankbordgroep, waarin een vertegenwoordiging van omwonenden en andere belanghebbenden/ belangstellenden. Op deze wijze wordt voldaan aan het tijdig informeren van belanghebbenden over de beoogde ruimtelijke ontwikkeling en wordt een gewenste inspanning gedaan om draagvlak te verkrijgen.

Vervolgonderzoek

Om tot een uiteindelijke keuze te komen dienen twee (of drie) zoeklocaties nader te worden onderzocht. Onderstaande selectiecriteria geven een beeld van de afwegingsmogelijkheden. De invulling daarvan is tevens de basis voor de eventueel noodzakelijke planologische procedures (op te nemen in toelichting bestemmingsplan).

Onderzoekscriteria definitieve locatiekeuze Kindplein west.

*Functionele aanvaardbaarheid (in welke mate is de locatie geschikt voor de onderwijsfunctie en eventuele toegevoegde functies (zoals de omgevingsdrukte, verkeersomgeving, bereikbaarheid) en ***ruimtelijke aanvaardbaarheid** (in welke mate is de locatie in ruimtelijke zin geschikt voor het huisvesten van een onderwijsfunctie (belemmering voor aanwezige functies in de omgeving, aantasting van bestaande kwalitatieve waarden op en in de omgeving van de locatie, verkeersaspecten, etc.);

* **Financiële aanvaardbaarheid** (in welke mate is de locatie in financiële zin geschikt te maken voor het huisvesten van de onderwijsfunctie en eventueel andere functies (wat zijn de kosten van verwerving en de verdere grondexploitatiekosten).

1 Functionele en ruimtelijke aanvaardbaarheid

1.0 minimum oppervlak benodigde gronden

op basis van normgeving voor onderwijshuisvesting, inclusief buitenruimten, onder toevoeging van zo nodig gewenste aanvullende functies en de bij de functies behorende parkeerbehoefte

1.1 Mogelijkheid een goed ontwerp op het terrein te realiseren, waaronder de mogelijkheid flexibele inrichting, situering gebouw, buitenomgeving, etc.

1.2 Milieu aspecten, waaronder:

1.2.1 Geluidhinder wegverkeer

1.2.2 Milieuzonering, waaronder milieuzones aanliggende functies en de milieuzone van de projectfuncties zelf ten opzichte van woonfuncties

1.2.3 Externe Veiligheid; o.a. beoordeling ligging ten opzichte van externe veiligheidszones

1.2.4 Bodem; beoordeling bodemgesteldheid en kans bodemsanering

1.2.5 Water; beoordeling o.a. goede waterafvoer etc.

1.2.6 Luchtkwaliteit

1.3 Verkeerssituatie, waaronder de deelcriteria;

1.3.1 Mogelijkheden om goede veilige fiets en looproutes te creëren.

- 1.3.2 Kans op ongewenste routes voor fiets- en voetgangersverkeer.
- 1.3.3 Helderheid van de toevoerroutes voor schoolgaande kinderen.
- 1.3.4 Mogelijkheden om fiets en autoroute van elkaar te scheiden.
- 1.3.5 Veiligheid voor langzaam verkeer deelnemers, waaronder veiligheid noodzakelijke oversteekbewegingen.
- 1.3.6 Mogelijkheden om rondom de entree van de school een autoluwe situatie te creëren.
- 1.3.7 Bereikbaarheid gemotoriseerd verkeer, incl. de haal- en brengmogelijkheid (goede regeling aan- en afvoerend verkeer).
- 1.3.8 Mogelijkheid parkeerbehoefte te realiseren op de locatie
- 1.3.9 Verkeerseffect op de directe omgeving en aanrijdroute van de schoollocatie, waaronder aantal woningen dat met toename van verkeer te maken krijgt.
- 1.3.10 Sociale veiligheid, zowel schoolroute langzaam verkeer en directe schoolomgeving
- 1.3.11 Afstand tot halteplaats openbaar vervoer

1.4 Stedenbouwkundige inpassing.

De mogelijkheid om voor de school met toegevoegde functies een ontwerp te realiseren dat ruimtelijk-stedenbouwkundig inpasbaar is in de omgeving. Hierin wordt gekeken naar het oppervlak i.r.t. programma van eisen (?), bouwmassa, bebouwingsstructuur omgeving, (groene) aankleding terrein etc., mede in relatie tot welstandsnota Ommen.

1.5 spelregels GOP (Gemeentelijk Omgevingsplan)

Beoordeling in hoeverre kan worden voldaan aan de GOP-spelregels:

- het initiatief dient op aantoonbare duurzame wijze te worden gerealiseerd
- het initiatief dient bij te dragen aan versterking van de omgevingskwaliteit
- het initiatief dient bij te dragen aan de leefbaarheid van de wijk.
- bij negatieve effecten op omgevingskwaliteit, leefbaarheid en duurzaamheid zijn compensatiemaatregelen nodig.

1.6 Erfgoed; waarin wordt beoordeeld in hoeverre de locatiekeuze effect heeft voor de cultuurhistorische situatie op de locatie en directe omgeving en archeologie, waarin wordt beoordeeld of ter plaatse sprake kan zijn van archeologische verwachtingswaarde.

1.7 Ecologie, waarin de ecologische waarden van de locatie en de mogelijke ecologische gevolgen voor de omgeving centraal staan. Waaronder eventuele PAS/stikstofeffecten.

1.8 Ligging locatie t.o.v. bevolkingsconcentratie(s)/ voedingsgebied doelgroep.

1.9 Functioneel effect op de directe omgeving. Worden direct omwonenden geschaad en in welke mate? Hierbij kan draagvlakverwachting worden betrokken (spelregel GOP).

1.10 Ladder Duurzame Verstedelijking; Onderzoek o.a. behoeftevraag, efficiënt ruimtegebruik inclusief effect gevolgen oude locaties scholen, waaronder ultieme check of we de bestaande objecten kunnen upgraden (stevig renoveren). Bepalen belangrijkste voedingsgebied van de doelgroep voor de scholen voor de komende decennia

3 Financiële aanvaardbaarheid

3.1 Verwervingsprijs (o.b.v. gemaakte taxatie onderzoek)/ beschikbaarheid gemeentelijke gronden(boekwaarden)

3.2 Externe kosten die gemaakt moeten worden voor het ontwikkelen van de locatie. Bijvoorbeeld aanleg of aanpassingen in de bestaande infrastructuur als gevolg van de realisering van de school, bouwrijp maken locaties.

3.3 Mogelijke planschade, waarin wordt vergeleken de mogelijke planschade a.g.v. de locatiekeuze

3.4 kostenverhaalmogelijkheden

3.5 subsidies

3.6 plankosten: kosten planologische inpassing, incl. onderzoeken en vergunningen.